

Kuršių nerijos planą vertins UNESCO

Vilnius, sausio 6 d. (BNS) – Kuršių nerijos bendrąjį planą vertins UNESCO specialistai, pranešė Aplinkos ministerija.

Lietuvos atstovybės prie UNESCO ambasadorė ir pretendente į šios organizacijos vadovės pareigas įvardijama Ina Marčiulionytė susikime su aplinkos ministru Gedimynu Kazlausku pažadėjo, kad gavusi oficialų Lietuvos prašymą, pasirūpins, jog Kuršių nerijos bendrasis planas būtų įvertintas tarptautiniu mastu.

„Kuršių nerijoje planuojamos statybos, ten gyvenančių žmonių veikla, teritorijos tvarkymas neturi būti panašūs į Palangos ar kitų miestų planus. Toks unikalus paveldas gali turėti savitą veidą. UNESCO paveldo objektai neturėtų būti pavaldūs savivaldybėms“, – sakė I. Marčiulionytė.

Valdančiosios Tautos prisikėlimo partijos (TPP) deleguotas Aplinkos ministras G. Kazlauskas savo ruožtu

teigė, jog UNESCO vertinimas padėtų išvengti ir kai kurių politinių spekuliacijų.

„Kuršių nerijos problemos būtų lengviau sprendžiamos, jeigu kiekvienas žingsnis nebūtų politizuojamas. Dažnai žiniasklaidoje ir geri pasiūlymai komentuojami šališkai, su išankstine nuostata. Todėl būtų tikslinga, kad šios unikalios teritorijos bendrąjį planą įvertintų UNESCO specialistai“, – sakė aplinkos ministras G. Kazlauskas.

Kultūros paveldo departamento Klaipėdos teritorinio padalinio pareigūnai praėjusių metų gruodžio pradžioje tvirtino, kad Neringos savivaldybės teritorijos ir jos dalių bendrasis planas gali būti žalingas ir aplinkai, ir saugomiems kultūros objektams. Neringos bendrojo plano rengėjai tvirtina, kad planas esą yra kompromisinis.

Kuršių nerijos bendrajame plane numatyta pastatyti vandens parkus, oro uostą, stovėjimo aikštėles.

Kuršių nerija.

Alfa.lt nuotr.

LR prezidentas sveikina Čekiją ir dėkoja Prancūzijai

Vilnius, sausio 6 d. (President.lt) – Prezidentas Valdas Adamkus nusiuntė sveikinimo laišką Čekijos Respublikos prezidentui Vaclav Klaus šiai šaliai pradėjus pirmininkauti Europos Sąjungai.

Pasak prezidento V. Adamkaus, Lietuvą ir Čekiją sieja bendras tikslas – kurti stiprią, konkurencingą ir solidarią Europos Sąjungą, kuri būtų atvira kaimynams Rytuose, vieningai kovotų su energetinio saugumo, klimato kaitos bei kitais pasauliniais iššūkiais ir ryžtingai gintų laisvės bei demokratijos idealus.

Lietuvos vadovas taip pat išsiuntė laišką Prancūzijos Respublikos prezidentui Nicolas Sarkozy, kuriame padėkojo šiai šaliai už sėkmingą pirmininkavimą ES praėjusių pusmetį ir jos vadovui N. Sarkozy už vadovavimą sprendžiant Europai svarbius energetikos, ekonomikos, saugumo politikos klausimus, stiprinant ryšius su ES Rytų ir Pietų kaimynėmis.

Valdas Adamkus taip pat pasveikino Lietuvos stačiatikių ir sentikių bendruomenes, besirengiančias švęsti Šv. Kalėdas. Lietuvos vadovas sako tikintis, kad bendruomenių istorinis įnašas į tūkstantmetę Lietuvos istoriją bus dar geriau pažįstamas ir mūsų visuomenei.

Visiems Lietuvos žmonėms prezidentas palinkėjo branginti ir puoselėti didžiausią mūsų turtą – skirtingų religijų ir kultūrų sambūvį, pagrįstą savitarpio pagarba.

A. Kubilius nemato būtinybės rengti referendumą

Vilnius, sausio 6 d. (ELTA) – Premjeras Andrius Kubilius mano, kad sprendžiant dvigubos pilietybės klausimus pakaktų keisti įstatymą, ir nekalba apie būtinybę rengti referendumą.

Anot Vyriausybės vadovo, Pilietybės įstatymo pataisomis galima išspręsti „visas problemas“. A. Kubiliaus įsitikinimu, šis klausimas tinkamai buvo reglamentuotas Seimui

priėmus vėliau prezidento vetuotą įstatymą, kuris išplėtė asmenų, galinčių turėti dvigubą pilietybę, ratą.

A. Kubilius teigė palaikąs įstatymo keitimo variantą. „Tenka apgailestauti, kad Seimui priėmus tokį įstatymą prezidentas dėl kai kurių atvejų suabejojo ir juos vetavo, išbraukė iš įstatymo. Todėl liko paprasčiausiai spragos. Tas spragas galima užpildyti dar kartą pergalvojus

tuos papildomus reikalingus atvejus, kurių nėra įstatyme. Jei įstatyme numatėme kelis aiškius atvejus, pavyzdžiui, dėl vaikų, gimstančių Airijoje ir Britanijoje, arba kad antros kartos emigrantai turi teisę į dvigubą pilietybę, tai, numačius bent kelis atvejus, kyla klausimų, kodėl nenumatyti dar vieno ar dviejų atvejų, kurie išspręstų didžiąją dalį problemų“, – kalbėjo ministras pirmininkas.

Šiame numeryje:

- Skautybės kelias. Iš Čikagos į New Buffalo. Skelbimai (p. 2)
- Stebuklą žemėje lengvatos pasiturintiesiems (p. 3)
- Lietuvių Fondo liepsna ar karštos žarijos? (p. 4)
- Iš LARLI pobūvio (p. 5)
- Kūčios LA (p. 5)
- Laiškai, nuomonės (p. 5)
- Mažoji Lietuva (p. 8, 11)
- Pinklės (20) (p. 9)
- Senosios periodinės spaudos paroda Šiauliuose (p. 10)

Valiutų santykis

1 USD — 2.56 LT
1 EUR — 3.45 LT

„The Times“ puikiai įvertino lietuvių pianistės koncertą

Vilnius, sausio 6 d. (Balsas.lt) – Įtakingas Didžiosios Britanijos dienraštis „The Times“ puikiai – keturiomis žvaigždutėmis iš penkių – įvertino Londone reziduojančios lietuvių pianistės Evelinos Puzaitės rečitalį Londono „Wigmore“ koncertų salėje.

Rašydamas apie „gladiatorišką konkursų nugalėtoją“, dienraščio apžvalgininkas užsimena, kad E. Puzaitė, be daugelio konkursų, laimėjo pirmąją premiją žymiaje Rubinsteinio konkurse Paryžiuje.

Sausio 4 d. E. Puzaitė „Wigmore“ grojo Schumann, Prokofjev, Debussy bei Kodály kūriniais. Koncertą surengė Kirkman muzikos draugija, rėmė Lietuvos ambasada Jungtinėje Karalystėje.

Evelina Puzaitė (g. 1982) fortepijonu groti mokėsi Čiurlionio meno mokykloje, vėliau – Lietuvos muzikos akademijoje. 2001 m. ji laimėjo Baltijos šalių stipendiją studijuoti Guildhally muzikos ir dramos mokykloje. Pianistė yra daugybės konkursų lau-

Pianistė Evelina Puzaitė.

Balsas.lt nuotr.

reatė, šiuo metu pianistė įtemptai koncertuoja Jungtinėje Karalystėje ir dėsto „Blackheath“ konservatorijoje. E. Puzaitė yra buvusi ir Lietuvių Fondo stipendininke.

Pianistė išsiskiria kaip itin muzikali ir jautri atlikėja, įvaldžiusi itin išstobulintą atlikimo manierą.

PERIODICALS

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 01-06-09

DRAUGAS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

Redaktorės žodis

Ekonomikos krizei vis sunkiau užgulant valstybių, imonių ir pavienių žmonių pečius, ir didieji JAV laikraščiai ieško būdų, kaip išgyventi. Vakar, sausio 5 d., „The New York Times“ (NYT) pranešė, jog nuo šiol reklama kompanijoms galima bus nusipirkti, o skaitytojams – pamatyti, ir šio dienraščio pirmajame puslapyje. Tą pačią dieną NYT pirmajame puslapyje jau puikavosi 2,5 colių dydžio spalvota CBS kompanijos reklama.

NYT kompanija netruko prisijungti prie visoje šalyje vykstančių pokyčių laikraščių ir žurnalų leidybos srityje. Be pastebimai padidėjusių reklamų skaičiaus per paskutiniuosius dvejus metus bandyta ir kitais būdais sumažinti leidybos kaštus: mažinant darbuotojų skaičių, mažinant paties laikraščio puslapių skaičių, didinant prenumeratą.

Vyr. redaktorė Dalia Cidzikaitė

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Tel.: 773-585-9500.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$150.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiuočiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

JAV

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00
Pirma klase: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD)

Metams \$215.00 • 1/2 metų \$130.00
• 3 mėn. \$100.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$600.00 • 1/2 metų \$300.00

Į Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

Metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00
• 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD)

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00
• 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00

Į Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$70.00

Vyriausia redaktorė – Dalia Cidzikaitė
redakcija@draugas.org

Kultūrinio šeštadieninio priedo redaktorė –
Aldona Žemaitytė

aldaze@gmail.com

Moderatorius – kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El-paštas:

rastine@draugas.org
skelbimai@draugas.org
administracija@draugas.org

SKAUTYBĖS KELIAS

Redaktorė Aušra Jasaitytė-Petry
8830 Magnolia Court
Orland Park, IL 60462

El. paštas: ausra67@sbcglobal.net

Iš Čikagos į New Buffalo

RŪTA JAUTOKIENĖ

Debesys plaukia pažemiu ir, rodos, turėtų snigti, bet vietoj pranašautų ledukų, žemėn krenta sunkūs vandens lašai.

„Mirgos“ vyr. skaučių būrelio vadovės Albinos Ramanauskienės pastangomis kitoje ežero pusėje, Michigan valstijoje, švęsime Kūčias drauge su mūsų būrelio negaluojančia sese Regina Vaitkevičiene. Leidžiamės kelionėn. Vėluojamės daugiau nei valandą, nes greittelyje (I-294) skersai kelio apvirtęs sulaužytas sunkvežimis, sudaužytos mašinos. Nors tik gaidžio žingsniu slenkame, bet vis tiek pasiekiamė New Buffalo miestelį. Lauke, prie namo durų Albiną, Marytę, Rūtą ir Viktorą pasitiko sūnus Vytautas Vaitkevičius. Įėję vidun, pasisveikinome su Rita ir Romu Fabijonais, Ilona ir Henriku Lauciais, o kai apsikabinome Reginal, ji, nieko nelaukusi, tuoj pasakė: „Kokia man staigmena! Nieko nežinojau, net nieko nenujaučiau.“

Tuoju pat prasidėjo darbas: dengėme stalą balta staltiese, po ja paslėpėme šieną, sudėstėme dvylika mūsų pačių atsivežtų Kūčių valgių ir, kai viskas buvo paruošta, prasidėjo įžanginė dalis.

Pirmiausia vadovė pasveikino vi-

sus atvykusius ir džiaugėsi, kad visi surado laiko šia ypatinga proga pabendrauti, pabūti kartu viename būryje. Po to Ilona perskaitė gana ilgą maldą, kurioje buvo dėkojama už visas gautas malones ir prašoma, kad užgimęs Kūdikėlis Jėzus laimintų mus užsibrėžtuose keliuose, darbuose. Rita paskaitė laimingo gyvenimo pamokymus, kurie nurodė, kaip privalome elgtis šiame audringame

Šventėme Kūčias New Buffalo mieste, Michigan valstijoje. Sėdi iš kairės: Marytė Žygienė, vadovė Albina Ramanauskienė, Rūta Jautokienė; stovi: Rita Fabijonienė, Romas Fabijonas, Ilona Laucienė, Henrikas Laucius, Regina Vaitkevičienė ir Viktoras Jautokas. **Viktoro Jautoko nuotr.**

SKAUTIŠKA KALĖDINĖ DOVANA – KĖLIONĖ Į ANYKŠČIŲ ŠILELĮ.

Tėveliai, seneliai, Kalėdų proga dovanokite savo vaikams ar vaikaičiams kelionę į smagią ir nuostabią stovyklą.

Miškan, būdavo, eini – tai net akį veria;
Vat taip linksmina dūšią, užu širdies tveria,
Kad net, širdžiai apsalus, ne kartą dūmojai:
Ar miške aš čia stoviu, ar danguj, ar rojuj?!
Kur tik žiūri, vis gražu: žalia, liekna, gryna!
Kur tik uostai, vis miela: giria nosį trina!
Kur tik klausai, vis linksma: šlama, ūžia, siaudžia!
Ką tik jauti, vis ramu: širdį glosto, griaudžia!
Antanas Baranauskas, „Anykščių šilelis“ 1858-1859

Lietuviškų ir ekologinių temų stovyklėlė ANYKŠČIŲ ŠILELIS

2009 m. birželio 27 d. (šešt.) – liepos 1 d. (treč.)
Camp Stigwandish prie Cleveland, OH
Skirta skautams, jūrų jauniems, prityrusiems skautams, jūrų skautams

- Išskyla, atkreipiant dėmesį į visas jusles
- Gamtos menas, pvz., gamtos mandalos ir saulės „nuotraukos“
- Haiku rašymas
- Vakarinės programos, pvz., teminiai laužai (Eglė, žalčių karalienė) ir liaudiškas linksnavakaris
- Dvasinis ugdymas per gamtos pažinimą

Kai seminarijos profesorius paniekino lietuvių kalbą, sakydamas, jog ją nieko gero negalima parašyti, Antanas Baranauskas per savo vasaros atostogas 1858 ir 1859 metais sukūrė „Anykščių šilelį“. Taigi, džiaugdamiesi šio lietuvių literatūros klasikos veikalo 150 metų sukaktimi, pastebime, kad jo ekologinės mintys aktualios ir šiandien.

Kreipkitės į:
Gintą Remeikytę-Gedo
El-paštas: gvar@erols.com,
Tel.: 301-251-0059

Vydūno fondo valdybos sekretorė fil. Vida Brazaitytė, beviešėdama Lietuvoje, apsilankė pas buvusį Fondo įgaliotinį fil. Edmundą Kulikauską ir įteikė padėkos raštą ir diplomą už nepaprastą pareigingumą, pasiaukojimą ir pavyzdinę bendradarbiavimą.

Nuostabi lietuviška žemė – auga žali ažuolai –
Ant rankų savų išaugino jį ažuolus vyrus:
Jie stiprūs ir gražūs; dideli savo siekais,
idėjom, darbais...
Nejolė Laukavičienė

Filisteriui Edmundui Kulikauskui

Gerbiamasis Filisteri!

Gražesnio žodžio nerandame už paprastą lietuviškąjį „ačiū“ už Jūsų ilgametį Vydūno fondo įgaliotinio Lietuvoje pareigų vykdymą. Daugelį metų buvote sąžiningumo, darbštumo, begalinio atsidavimo pavyzdys. Jūs mokėjote sutelkti bendradarbius prasmingiems darbams, visada dosniai dalijotės patirtimi su jaunesniais skautais akademikais, išugdėte gražų būrį pasekėjų.

Vydūnas rašė, kad žmogus privalo jausti ryšį su jį supančia aplinka, kalba, istorija, papročiais. Visa, kas Jums brangu, verta gyvenimo, įkūnijote.

Linkime Jums stiprios sveikatos, tvirtybės, ištvermės ir asmeninės laimės!

Ad Meliorem!

Vydūno fondo valdyba

STEBUKLŲ ŽEMĖJE LENGVATOS PASITURINTIESIEMS

KĖSTUTIS GIRNIUS

Ciniškai nusiteikusieji kalba, kad Lietuva yra stebuklų žemė. Bet vieno stebuklo greit nesulauksime, būtent, kad Lietuvos pasiturintieji būtų verčiami veržtis diržus, kaip jau daro paprasti piliečiai. Net šiomis ypatingomis sąlygomis turtingiesiems sekasi išsaugoti savo privilegijas ir lengvatas.

Dar neperėmusi valdžios vadelių, naujoji Vyriausybė skelbė, kad visi mokesčiai – pajamų, pelno ir pridėtinės vertės mokestis (PVM) – bus apmokestinami tuo pačiu 20 proc. tarifu. Tikrovė privertė Vyriausybę patikslinti savo siekius: PVM bus apmokestinamas 19 proc. tarifu, pajamos – 21 procento. Tokie patikslinimai yra numatomi.

Išskirtinis Lietuvos valdžios dosnumas turtingiesiems yra nesuprantamas, ypač šiomis dienomis, kai kitų asmenų pajamos smulkiai skaičiuojamos ir apmokestinamos, atsižvelgiant į jų dydį.

Užuominos apie dividendų apmokestinimo didinimą iki 20 proc. greit nuščiavo. Nutarta nekeisti senojo 15 proc. tarifo. Gerokai svarbiau tai, kad ketinama 6 proc. tarifu apmokestinti ilgiau negu metus laikomų akcijų bei vertybinių popierių dividendus. Nors anksčiau tokiems dividendams buvo taikomas nulinis tarifas, turtingieji turi kuo džiaugtis. Bene pagrindinis jų pajamų šaltinis bus apmokestinamas tris kartus mažesniu tarifu negu „Maximos“ kasininkės alga.

Išskirtinis valdžios dosnumas turtingiesiems yra nesuprantamas, ypač šiomis dienomis, kai kitų asmenų pajamos smulkiai skaičiuojamos ir apmokestinamos, atsižvelgiant į jų dydį. Ligi šiol neapmokestinamas pajamų dydis (NPD) 320 litų buvo taikomas visiems šalies dirbantiems, o kitais metais jis bus griežtai normuojamas. Uždirbantieji minimalų atlyginimą – 800 litų, neatskaitčius mokesčių – gali tikėtis 470 litų NPD, o gaunantieji nuo 3,150 litų greičiausiai išvis nebeturės neapmokestinamųjų pajamų. Dėl šių pakeitimų toks darbuotojas į rankas kas mėnesį gaus apie 100 litų mažiau, nors pajamų mokestis bus sumažėjęs. Panašūs smulkūs skaičiavimai galios ir vaikų pinigams.

Kilus raginimams nepanaikinti PVM lengvatų maistui, nes tai kenktų vargingiesiems, Vyriausybė aiškino, kad geriau panaikinti lengvatas ir tikslingai skirti papildomą pašalpą vargingiesiems. Principas yra geras, jis rodo valdžios siekį vykdyti niuanisuotą mokesčių ir dotavimo sistemą. Panaši logika diktuoja, kad norint surinkti daugiau pinigų, reikia apmokestinti tuos, kurie gali daugiau mokėti.

Vyriausybės politika yra nenuosekli. Ji kalba apie grėsmingą biudžeto deficitą, įvairiausiais būdais stengiasi didinti įplaukas į valstybės išdą, bet atsisako panaikinti lengvatas pasiturintiems, kurie sudaro pagrindinę atsargą mokesčių didinimui,

tad ir deficito mažinimui. Juolab kad mokesčių našta yra apskritai maža. Lietuva per savo biudžetą perskirsto tik 33 proc. bendrojo vidaus produkto, mažiau negu bet kuri kita Europos Sąjungos šalis, išskyrus Rumuniją.

Nors visos Vakarų šalys turi progresinę mokesčių sistemą, ji yra tabu Lietuvoje. Vien paminėjus sukelia nesuvaldomą bauginimą ir pseudoargumentų srautą. Kadais prezidentas Valdas Adamkus prabilo, kad progresinių mokesčių įvedimas pakenktų Lietuvos įvaizdžiui. Manychiau, rezultatas būtų kitas. Skandinavų ir kitos Vakarų Europos šalys sveikintų Lietuvą, kad ji pagaliau subrendo, pradėjo rūpintis socialiniu teisingumu ir socialinės atskirties mažinimu.

Kai kurie finansų analitikai aiškina, kad progresiniai mokesčiai yra priimtini Vakarų Europos šalyse, bet ne Lietuvoje. Esą mentalitetai kažkaip skiriasi, lyg lietuviai būtų egzotiški čiabuviai, kurie negalėtų įsisąmoninti vakarietiško normų.

Progresinių mokesčių įvedimo galimybė veikia Lietuvos finansų analitikus, kaip mėnesiena vilkolakiai. Praeitą mėnesį vienas išvalgiausių ūkio ir finansų analitikas Raimundas Kuodis aiškino, kad NPD paverčia mokesčių sistemą progresine, net esant neprogresiniam tarifui. Pavyzdžiui, gaunantieji minimalų 800 litų atlyginimą dėl 320 litų dydžio NPD moka tik 12,6 proc. pajamų mokestį, gaunantieji vidutinį ūkio srityje 2,200 litų atlyginimą – 20,5 proc. mokestį, ir tik daug uždirbantys gyventojai artėja prie 24 proc. tarifo. Bet kai Vakaruose kalbama apie progresinius mokesčius, tai nekalbama apie NPD poveikį pajamų mokesčių nuosimčiui, bet apie ribinio mokesčio normos dydį, pvz., kad Amerikoje kiekvienas pajamų doleris, esantis daugiau nei 178,85 dolerio, apmokestinamas ne 33, bet 35 proc. tarifu. Kuodis tai puikiai žino.

Vos paminėjus progresinius mokesčius, minimi tyrimai, kurie esą rodo, kad apmokestinus darbuotoją ar verslininko pajamas, jie dirbs mažiau. Ir aiškinama, jog krizės metu reikia skatinti vartojimą. Neminimi kiti tyrimai, kurie rodo, kad žmonės nėra linkę gyventi skurdžiau ar atsisakyti įprastų patogumų. Per savo gyvenimą pasiturintieji daugiau uždirba, negu išleidžia. Padidinus apmokestinimo normas, jie išleistų tiek pat pinigų kaip anksčiau. Vartojimas nesumažėtų, nors jų vaikai mažiau paveldėtų. Bet tai kitas klausimas. Dažnai kartojama, kad kuo daugiau pinigų verslas turi, tuo daugiau darbo vietų jis kuria. Tai abejotinas teiginys. Kuriamos darbo vietos, kai tikimasi iš jų gauti pelno. Bet jei gaminamas produktas bus neperkamas dėl to, kad eiliniai gyventojai neturi pinigų jam pirkti, nebus nei pelno, nei naujų darbo vietų.

Konservatoriai negali nepaisyti savo koalicijos partnerių. Nuolaidos ir kompromisai yra neišvengiami. Bet tai gali brangiai kainuoti. Liberalai ir liberalcentristai yra ir liks nišos partijos, kurios atstovauja ribotiems gyventojų sluoksniams. Jei konservatoriai siekia tapti vyraujančia Lietuvos partija, jos abejingumas socialiniam teisingumui ir tolesnis turtingųjų dotavimas atsiirgus.

„Lietuvos žinios“

Šventoji šeima, Jėzus ir jo protėviai

ALEKSAS VITKUS

Atgiedoję kalėdinius himnus, pasidžiaugę Kūdikėlio Jėzaus atėjimu į pasaulį ir atšventę Šventosios šeimos dieną, radome save ant slenksčio į Naujuosius 2009 metus, kurie mums netrukus pateiks naujų, nenumatytų išgyvenimų, visą pasaulį gal ir nesukrėsiančių, nebent tokią jau gerai žinomą, spaudoje išpūstą sausio 20 d. Barack Hussein Obama inauguraciją į JAV prezidentus.

Šio straipsnio tikslas ne inauguracija, bet bandymas mesti gilesnį žvilgsnį į Jėzaus giminės šaknis ar, kitaip sakant, Jo genealogiją. Nors ir tikime Jo mokslo neklaidingumu, kartais nelabai norime sutikti su visais Jo Bažnyčios pamokymais, manydami, jog Bažnyčia, būdama žmogiška, gali klysti. Nors Jėzus gimė iš nekalčiausios Mergelės Marijos, jo protėviai, kaip ir kai kurie Jo įsteigtosios Bažnyčios tamsiausi papiktinimai, nėra visiškai be dėmių.

Žiūrėdami į Jėzaus genealogijos medį, evangelijose galime rasti tiek svetimoteriautojų, skriaudėjų, apgavikų ir kitokių blogos valios asmenybių, kiek jų galima atrasti ir tarp paprastų tikinčiųjų, vyrų ir moterų ar net Bažnyčios istorijoje išaukštintų šventųjų. Ten atrasime daug vyrų, kuriuos mums būtų sunku sutapatinti su Jėzaus meile, teisingumu ar tyrumu. Štai Abraomas neteisėtai išvaro savo žmonos Saros tarnaitę Hagarą ir jo sūnų Išmaelį (Pr 21), pats išsikalbėjęs, kad Dievui jo tikras sūnus Izaokas bus vertesnis negu iš vergės Hagara sulauktasis. O Izaoko sūnus Jokūbas apgauna savo brolių Esavą (Pr 25), išviliodamas iš jo pirmagimystės teisę.

O Dovydas, iš kurio giminės yra kilęs ir Jėzus, pagarsėjo kaip filistinų milžino Galijoto nugalėtojas. Vėliau tapo karaliumi, į savo rūmus priėmė sugulovių ir žmonių, vieną dieną suėjo su Batšeba, kurios vyras Urijas buvo išvykęs į karo žygį (2 Sam 11–12). Jai tapus nėščiai, Dovydas pasirūpino, kad Urijas žūtų mūšyje. Taip jam pavyksta užslėpti savo santykius su Batšeba, kurią jis vėliau ir vedė. Ji jam pagimdė sūnų, kuriam Dovydas davė Saliomono vardą (1 Kar 1, 2).

Nedaug geresnės buvo ir kai kurios Jėzaus genealogijoje minimos moterys, mus stebinančios jokio pasigėrėjimo nekeliančiais savo darbais. Abi Abraomo brolio Harano sūnaus Loto dukterys tapo nėščios nuo savo tėvo. Kanaanietė Tamara suvedžioja savo uošvį, Jokūbo sūnų Judą tam, kad ji galėtų turėti kūdikį. Rachaba, irgi kanaanietė, yra tikra Jericho miesto kekšė. Batšeba, iš Hetito žemės, karaliaus Dovydo meilužė, o vėliau ir žmona, taip sugebėjusi į Izraelio sostą įsodinti savo pačios sūnų.

Nors evangelistai kažkodėl nelabai mini Abraomo žmoną Sarą, Izaoko žmoną Rebeką arba antrąją Jokūbo žmoną Rachele, tos trys patriarchų žmonos yra laikomos šventomis. Gal įdomiausia yra iš Moabo žemės kilusi Ruta, kuri ištekėjo už izraelietės Naomės sūnaus. Likusi našle, ji su Naome grįžo į Betliejų ir ten vedė turtingą senesnį vyrą Boazą. Ji susilaukė sūnaus vardu Obedas, kuriam gimė Išajis, o jam – Dovydas, Kristaus protėvis.

Mato evangelijoje (Mt 1, 1–17) yra pateiktas Jėzaus protėvių sąrašas, suskirstytas į tris istorinius laikotarpius: patriarchų (nuo Abraomo iki Dovydo), karalių ir grįžimo iš Babilonijos vergijos iki pat Kristaus gimimo. Iš viso keturiasdešimt dvi kartos nuo Abraomo iki Kristaus. Paskutiniame tame sąraše paminėtam Jokūbui gimė Juozapas – vyras Marijos, iš kurios gimė Jėzus, vadinamas Kristumi – Mesiju.

Skaitydami Šv. Raštą, tarp Jėzaus protėvių matysime ne vien žmogišką didybę, bet su ja einančią nuodėmę. Kristaus žmogiškoji genealogija yra kupina ne vien šventųjų. Ten randame nemažai ir skriaudėjų, išdavikų ir kitokių amoralių žmonių. Evangelistui Matui atrodo buvo svarbu pabrėžti, kad Jėzaus kilmės sąrašas buvo ir žydu, ir pagonių kraujo. Todėl turėtume pagrindo manyti, kad jokia rasė ar gentis negali savintis Jėzaus kaip savojo Išganytojo. Jis priklauso visoms tautom.

Pasižiūrėję į kai kurias Jėzaus genealogijos nelemtas asmenybes, matysime, kad ir kai kurios institucijos, formavusios žydų tikėjimą, irgi nebuvo be dėmių. Kaip ir šiandien, taip ir tuomet, jos nebuvo laisvos nuo nuogos jėgos panaudojimo. Net ir Izraelio valstybė, gal paėmusi pavyzdį iš to, ką Jokūbas padarė savo dvyniui broliui Esavui (Pr 36), teisindamasis, kad tokia esanti Dievo valia, atėmė Kanaano žemę iš tų, kurie ten gyveno nuo amžių. Ar tai ne šių dienų palestiniečių problema?

Krikščionybė nėra religija tik geriesiems, doriesiems ir nuolankiesiems. Kaip matome, iš Jėzaus genealogijos aprašymo, jos istorijos siūlas nuolat trūkinėja, tačiau Viešpats jį kažkaip vis sujungia. Jis ištikimas ir tada, kai Izraelio tauta Jam nėra ištikima. Šių keturiasdešimt dviejų kartų žmonių upė, pilna nuodėmių ir nusikaltimų, palengva tapo skaidriu vandens šaltiniu, artėjant prie Kristaus laiku, kurio gimimą dar visai neseniai ir vėl atšventėme pilnoje jo didybėje.

Yra dar viena dažnai Naujajame Testamente minima moteris – Marija Magdalena, kuri buvo pirmoji (Jn 20), pamačiusi prisikėlusį Kristų. Dauguma katalikų šiandien ją laiko buvus ištvirkėle, nors nė vienas evangelistas to nesako. Jei ji ir buvo nusidėjėlė, Jėzus savo veiksmais ir čia daugiau negu kartą parodė, kad Jo skelbiamoje naujoje meilės ir gailės religijoje yra vietos bei vilties ir atgailaujantiems nusidėjėliams.

LIETUVIŲ FONDO LIEPSNA AR KARŠTOS ŽARIJOS?

Šiomis dienomis Lietuvių Fondo (LF) nariai gavo žiniaraštį „Liepsna“, kur nariai sveikinami su Šv. Kalėdomis ir Naujaisiais metais. LF nariams dėkojama už įnašus, kurių dėka LF sėkmingai tęsia lietuviškos puoselėjimo misiją. „Liepsnoje“ taip pat rašoma, kad LF yra tvarkomas atvirumo ir skaidrumo principu. To atvirumo dvasioje su keletu klausimų kreipiausi į LF Tarybos pirmininką **Arvydą Tamulį**. Tikiu, kad jo atsakymai sustiprins LF ryšį su lietuvių visuomene ir padės jai geriau suprasti dabartinę LF padėtį ir siekius.

LF Tarybos pirmininkas Arvydas Tamulis. **Dalios Cidzikaitės** nuotr.

— **Pradėkime nuo teiginio „Liepsnoje“, kur sakoma, kad „LF, išsiskirdamas iš kitų panašios paskirties organizacijų, pelno vis didesnę visuomenės pasitikėjimą“. Ką norėjote tuo pasakyti: ar kad kitos, panašios paskirties organizacijos visuomenės pasitikėjimo neturi? Kuo toks teiginys paremtas?**

— Tų skirtumų daug, tad net nežinau, nuo kur pradėti. Pats pagrindinis skirtumas yra tas, kad LF saugo įnašus ir skirsto tik investicijų uždarbį. Tad įnašas į LF tampa neišsenkama parama lietuviškai veiklai. LF neskirsto paramos pagal savo nuožūrą, bet per Pelną skirstymo komitetą, kuriame lygiai pilna teisė su LF atstovais dalyvauja JAV-LB atstovai. Aukotojui, kuris įnešė didesnę įnašą, duodame teisę pareikšti, kam ir kaip jo įnašų uždarbį būtų skiriamas.

LF veikia labai atvirai, nes mūsų finansai yra peržiūrimi ne tik Revizijos komisijos, bet ir patvirtinami Certified Public Accountant (CPA) auditorių firmos. Jie tikrina ne tik finansinę padėtį, bet ir raštinės veiklą, susijusią su pinigineis operacijomis, LF tarybos veiklą ir t. t. Rengiami spaudos konferencijos, kuriose pranešame apie svarbesnius įvykius. Pilnai atskleidžiame visą LF padėtį nariams keletą kartų per metus bei per metinį narių suvažiavimą. Tai prisideda prie narių pasitikėjimo, kurį matome, nes į LF įstoja nauji nariai, auga įnašai.

— **LF interneto svetainėje skaitome, kad 2008 m. LF paramai iš viso paskyrė 649,674 JAV dol. Į tą sumą įeina 144,235 dol., skirti stipendijoms. Tai graži ir stambi suma, kurią turbūt bus sunku paskirti 2009 metais? Mano turimomis žiniomis, LF investicijos 2008 metais prarado apie penkis milijonus savo vertės. Ar galite tai patvirtinti?**

— Su dabartine finansine krize rinka drastiškai svyruoja, kartais pasiekia 10 proc. pakitimą per vieną dieną. Dar neturėdami auditorių peržiūrėtų ir patvirtintų metinių finansų, neturime tvirtų įrodymų, kaip baigsis metai. Prieš metus pakeitėme savo investicijų patarėjus ir pakeitėme investicijų sudėtį, įvesdami daugiau diversifikacijos. Tai mums padėjo per šią finansinę krizę, kai rinka krito net apie 50 proc., nors ir su mūsų konservatyvia investavimo strategija metai gali baigtis apie 30 proc. mažiau. Ir anksčiau esame matę panašius kritimus — ar 2001, ar 1987 metais, bei kitus svyravimus. Mūsų investicijų strategija yra nustatyta ilgalaikio uždarbio kaupimui,

tai ir šį kartą, kaip ir anksčiau, išgyvensime šį svyravimą ir su savo uždirbtu pelnu toliau remsime lietuvišką veiklą.

Šių metų rinkos kritimas parodys, kiek bus įmanoma lėšų paskirstyti, bet to reikalo dar nesame svarstę Taryboje. Manau, kad šių metų skirstymas gali būti mažesnis negu praėjusių. Kaip tai darėme ir anksčiau, nustatę paskirtą sumą tuoj pat apie tai pranešime per spaudos konferenciją.

Kiekvienais metais gauname tris, keturis kartus daugiau prašymų paramai gauti, negu pajėgiame paremti, ir daug vertingų projektų lieka be paramos. Visus prašymus, paremtus ir neparemtus, galite peržiūrėti mūsų svetainėje adresu: www.lithuanian-foundation.org. Tik su jūsų tolimėse parama galėsime paremti didesnę tų vertingų projektų dalį, kad jie visi praturtintų mūsų lietuviškos išieivijos veiklą.

— **Ar jau turite 2009 m. biudžetą, ar esate numatę sumas, skirtas paramai ir raštinės išlaidoms? Kokie skaičiai žiūri į akis?**

— Ateinančių metų sąmata dar nebaigta sudaryti, bet jau 2008 metais sumažinome algas, atleidžiant vieną darbuotoją ir pertvarkant raštinės darbą pasinaudojant programine įranga. Ieškome kitų galimybių sumažinti išlaidas ir tikimės, jog 2009 m. sąmata bus apie 25 proc. mažesnė negu 2008–ųjų.

— **Metų pabaigai artėjant, narių įnašai LF siekė daugiau nei aštuoniolika milijonų dolerių, o LF vertė buvo tik apie dvylika milijonų dolerių. Ar šie skaičiai teisingi? Jei neteisingi, kokie jie yra iš tiesų?**

— Minimi 18 mln. dolerių yra visi narių įnašai nuo LF įsikūrimo pradžios iki 2007 m. pabaigos. Iš to kapitalo apie 1.3 mln. dol. buvo atiduoti Lietuvai, tad likęs kapitalas buvo apie 16.7 mln. dol. Rinkos vertė šiais metais yra labai kritusi, ir, kaip minėjau anksčiau, kai mūsų 2008 m. finansai bus auditorių patikrinti, apie rezultatus pranešime per spaudos konferenciją ir mūsų LF nariams.

Per tą patį laikotarpį LF išskirstė 14.5 mln. dol. paramos lietuviškai veiklai. Iš to seka du ryškūs rezultatai. Viena, kad rinkai net keletą kartų kritus per tą laiką LF atgavo narių įdėtą kapitalą ir užaugino tolimesnę paramos uždarbį. Antra, matosi, kad išskirstyta suma vežasi narių įnašus ir greitai juos net viršys. Tai parodo LF principo pranašumą — saugoti įnašus ir remti lietuvišką veiklą iš uždarbio.

— **Internetiniame LF puslapyje skaitome, kad LF yra „saugiai investavęs savo pagrindinį kapitalą į akcijas, bendrovių obligacijas ir nekilnojamąjį turtą“. Ten pat teigiama, kad nuoseklaus ir atsakingo vadovavimo, investavimo ir planavimo dėka per 45 metus LF pasiekė solidų 15 milijonų dolerių kapitalą. Ir toliau siekiama, kad LF kapitalas didėtų, kad būtų galima kuo daugiau pelno skirti lietuviškiems projektams. Atrodytų, kad sąmoningai vengiama sakyti apie stambų kapitalo sumažėjimą. Kaip tai derinasi su atvirumu ir skaidrumu?**

— Internetu yra pateikti 2007 metų duomenys. Ir toliau laikomės procedūros pranešti apie metinės auditorių patikros rezultatus per spaudos konferencijas, paštu nariams, per internetą ir t. t. Investavimo eiga turi būti racionali ir nuosekli, tad į kiekvienos dienos pokytį rinkoje — kritimą ar pakilimą — ne-reaguojame su viešais pranešimais, nes jie gali jau kitą dieną pasikeisti. Kaip jau minėjau, metų galo rezultatai bus pristatyti visuomenei ir LF nariams tuoj po to, kai jie bus auditorių peržiūrėti ir patvirtinti.

atėjusių žmonių. Visiems yra atsakoma kuo greičiau ir išsamiau. Yra daug atvejų, kai asmenys prašėsi ateiti į raštinę asmeniškai peržiūrėti duomenis. Nė vienas toks prašymas nebuvo atmestas. Tik prašome susitarti su raštine dėl laiko, kada norite asmeniškai atvykti ir kokius duomenis norite peržiūrėti.

— **„Liepsnoje“ pranešama, kad „Skubus ekonomikos stabilizavimo aktas“ leidžia pervesti IRA santaupas neapmokestinamai Lietuvių Fondui ir kad ši lengvata pratęsta 2009 metams. Ar galėtumėte tai išversti į kasdieninę, eiliniam tautiečiui suprantamą kalbą?**

— Apie šią naują IRS taisyklę esame prieš metus paaiškinę LF nariams — išsiuntę išsamų paaiškinimą apie tai. Trumpai pasakius, bendrai pajamos, įdėtos į IRA, yra apmokestinamos pajamų mokesčių, kai jos yra išimamos. Šita taisyklė leidžia išimti iš IRA be apmokestinimo, jeigu asmuo yra sulaukęs 70.5 metų ir tie pinigai aukojami pelno nesiekiančiai organizacijai. Šis įstatymas galioja iki 2009 m. galo. Jeigu kas nors nori šiuo įstatymu pasinaudoti, patariame jiems susisiekti su savo finansiniais

— **Teko patirti, kad Pasaulio Lietuvių Centras (PLC) iš LF norėtų tam tikram laikui pasiskolinti didesnę sumą pinigų. Kokia tokios galimos paskolos rizika ir kokia galima nauda LF? Ar sprendimas jau padarytas?**

— Taip, PLC pasiūlė LF investuoti penkeriems metams į likusią 1.1 mln. dol. sporto rūmų paskolą. To pasiūlymo Taryboje dar nesame diskutavę. Manau, kad netrukus turėsime sprendimą ir apie tai pranešime.

— **Grįžkime prie ankstyvesnio teiginio, kad LF yra tvarkomas atvirumo ir skaidrumo principu. Ar tai reikštų, kad Tarybos protokolai yra prieinami LF nariams? Jei prieinami, kokia procedūra yra, norint juos pamatyti?**

— Taip, LF Tarybos protokolai yra prieinami, taip, kaip visų pelno nesiekiančių organizacijų. Norint tai padaryti, galima susisiekti su LF raštine ir susitarti, ką konkrečiai norite peržiūrėti.

— **Vienas LF Tarybos narys, nepatenkintas jam LF valdybos suteikiama informacija, buvo pakviestas LF raštinėje praleisti keletą dienų, kad susipažintų su raštinės veikla ir pamatytų, kaip raštinė dirba. Ar tai jau įvyko? Kokie rezultatai?**

— Į raštinę ateina daug prašymų dėl informacijos, dėl apsilankymo, netrūksta bendrai tiesiog į PLC

patarėjais ir LF raštine.

— **2008 m. gruodžio mėn. „Liepsnoje“ skaitome, kad metinio LF pokylio data buvo nukelta į 2009 m. sausio 17 d. Kur tas LF Žiemos pokylis vyks ir ko jame galima tikėtis?**

— 2008 metus paskelbėme Jaunimo metais. Mūsų įprasto rudens pokylio datą perkėlėme į 2009 m. sausio 17 d. Jis įvyks PLC pokylių salėje. Ta proga be tradicinio pokylio turėsime jaunų menininkų parodą. Tad kviečiame visus į šį LF pokylį pasilinksinti ir tuo pačiu paremti mūsų naujos kartos menininkus. Bilietus galima užsisakyti paskambinus į LF raštinę telefonu: 630-257-1616.

— **Gal dar norėtumėte ką pasakyti ar pridėti?**

— LF jau daugiau nei 45 metai lieka pagrindiniu lietuviškos veiklos finansiniu varikliu, be kurio paramos sunku išivaizduoti dabartines šeštadienines mokyklas, koncertus, teatrą, šokių ir dainų šventes — visą aibę išieivijos veiklos. Skatiname visuomenę, kuri kartu su mumis tiki tolimesniu aktyviu ir kūrybingu lietuviškos veiklos gyvavimu, prisidėti prie paramos tą veiklą tęsiant.

— **Ačiū už suteiktą informaciją ir pasidalinimą mintimis.**

Kalbėtoji
Romualdas Kriaučiūnas

APIE VERKŠNOJANČIUS PRALAIMĖTOJUS IŠ LARLI pobūvio

LEONIDAS RAGAS

Illinois Amerikos lietuvių respublikonų lyga (Lithuanian American Republican League of Illinois – LARLI), vadovaujama teisininko Prano Jurkaus, š. m. gruodžio 10 d. atšventė smagų tradicinį prieškalėdinį pobūvį Pasaulio lietuvių centre, Lemonte. Toliau pateikiu savo išpūdžius iš pobūvio.

Atsistojimu pagerbėme šiais metais, muziko Fausto Strolisio žodžiais tariant, „anapus saulėlydžio žadėton amžinybėn“ iškeliavusį, ilgus metus buvusį lygos *spiritus movens* Anatolijų Milūną. Šiame renginyje pasigedome su šia organizacija artimai susijusių tokių kaip Birutė Vindašienė, Algis Regis ir Aleksas Jankūnas.

Prie apskrito stalo ir gardžios picos bei šiaip gausių vaišių kiekvienas turėjo progos pasisakyti. Užsiminėme apie buvusį narį, Lietuvos Respublikos prezidentą Valdą Adamkų. Jei prezidentas būtų žinojęs apie šį subuvimą, būtų greičiausiai atsiuntęs pasveikinimą. O šios lygos nariai gerokai pasidarbavo padedant Adamkui surinkti daugiau nei milijoną balsų, kai jis 1968 m. lapkričio 6 dieną kandidavo į Čikagos sanitarinę patikėtinių tarybą. Nors nelaimėjo, tačiau tai buvo svarbi pradžia tolimesnei Adamkaus politinei karjerai, nuvedusiai į pačią prezidentūrą.

Dėl pralaimėtų demokratams šiųmetinių JAV rinkimų į prezidentus dalyvių ūpas iš pradžių nebuvo per daug linksmas, tačiau veidai staiga nušvito, kai užsiminėme apie į bėdą pakliuvusį dabartinį Illinois gubernatorių demokratą Rod Blagojevich. Nors iš į bėdą pakliuvusio yra nemandagu tyčiotis, bet šį sykį, ačiū Dievui, mums laimė nusišypsojo – R. Blagojevich ne respublikonas. Kitaip mums būtų per daug didelis smūgis matyti kalėjime dar vieną savo narį šalia jau sėdinčio buvusio Illinois gubernatoriaus George Ryan. Svaresnį žodį pasakyti buvo paprašyti iš Vilniaus atvykęs XIV Pasaulio lietuvių mokslo ir kūrybos simpoziumo reikalų patarėjas Leonas Narbutis, Lemonto miestelio apylinkės iga-liotinis Sigitas Vaznelis ir tartum lygos patriarchas Casey Oksas.

L. Narbutis, LR prezidento visuomeninis patarėjas, 60 metų pragyvenęs išeivijoje ir jau 4 metus gyvenantis Vilniuje, pasidalijo išpūdžiais iš savo įvairaus gyvenimo gimtinėje. Narbutis pasidžiaugė, kad veikla Vilniuje tiesiog virte verda ir dėl palyginti trumpų nuotolių gali daug apčiuopti, o kunkuliuojančia energija – daug ir pasiekti. Prie anksčiau minėtos paviešintos Illinois gubernatoriaus problemos L. Narbutis dar pridėjo ir tai, kad korupcija tarp politikų yra pasaulinė liga. Ji Amerikoje gal dažniau, nei kitur pasaulyje sėkmingiau yra nustatoma ir, jei nėra pagydoma, tai ja sergantieji bent kuriam laikui būna izoliuoti.

LR prezidento visuomeniniam patarėjui bekalbant, pasigirdo niurzgėjimas. Pasirodo, kai kas panorėjo skirti didesnę dėmesį Amerikos silpnėjančiai politikai, padiskutuoti apie smunkančią ekonomiką, panagrinti jos likimą. Norint, kad Amerika kuo sėkmingiau padėtų Lietuvai, turime jos (Amerikos) byrančius pamatus atstatyti ir bandyti išsirinkti Lietuvai kuo palankesnius politikus.

Lemonte gyvenantieji dėkojo S. Vazneliui už jo rūpinimąsi Lemonto gatvėmis, kuriose būna gerai nukastas sniegas. Vaznelis savo ruožtu pasakojo apie savo politinę veiklą ir ragino balsuoti už jį per ateinančius rinkimus. C. Oksas priminė mums apie lygoje buvusius nusipelnusius narius, respublikonų partijos šulus, tokius kaip lietuvių veikloje plačiai veikusius daktarą Steponą Biežį ir advokatą Antaną Olį.

Respublikonams pralaimėjus prezidentinius rinkimus, iš šios partijos narių pasigirdo daug kritikos Amerikos demokratams. Užtat, ieškant tiesos, norėjosi prieš šį pobūvį išsiaiškinti, kiek tie dejavimai yra pagrįsti. Todėl šiais politiniais klausimais pasitariau su savo nuolatiniu patarėju, daktaru prof. Jonu Mačiuliui. O su jo man į galvą įstrigusiomis išvadamis žadėjau pasidalyti salėje, tik gaila, kad niekas nesuteikė progos tarti bent keletą žodžių. Ir kaip tyčia, per kuklumą neišdrįsau laiku išsišokti.

Bet nėra to blogo, kas neišeitų į gera, tad, „Draugo“ redakcijai neprieštaraujant, pateikiu skaitytojams, ką buvau paruošęs pasakyti žodžiu.

„Gerbiamieji, gana mums verkšlenti – juk pirkdami prekes iš Kinijos, valgydami ikrus iš Rusijos ir perleisdami savo darbus Indijai, esame išlepinti ir sotūs tinginiai. Mums atrodo, kad dabar viskas griūna, todėl belieka mūsų numylėtinius Alaskos gubernatore Sarah Palin, kol kas dar tikrą šaunuolę ir palyginus su nepraustaburniu Illinois gubernatoriumi tiesiog šventuolę, ir nusipelnusį karžygį senatorių John McCain vėl į pagalbą šaukti, kad mus gelbėtų. Turėjome progų, juk iki šiol atsakingos pareigos buvo mūsų rankose, bet nieko neįrodėme ir užtat buvome nuo vairo pašalinti. Nenuostabu tad, kad dabar šalis nuo mūsų nusisuko, o demokratai šaiposi iš mūsų, kad tapome verkšnojantys rėksniai. Liaukimės šmeižti ir peikti kitų pastangas, nepranašaukime Amerikos bedugnės ateities, o, kol mūsų eilė vėl ateis, dirbkime kartu su kolegomis demokratais savo šalies ir visos žmonijos labui.“

Baigęs rašyti šį, ne vienam tuščiai skambantį skundą, apgailėstaudamas tariu manajai Praurimei, jog šis laiškus turėtų būti paskutinis 2008-aisiais metais parašytas. Į tai manoji su džiaugsmu atkirto: „Aleliuja ir – ačiū Dievui!“

**Apsilankykite
www.draugas.org**

LOS ANGELES, CA

Maždaug tas pats, rengėjai kiti

PRANAS VISVYDAS

Lietuviškos Kūčios Los Angeles Šv. Kazimiero parapijos salėje visad sutraukia pilnutėlę salę svečių, norinčių paragauti tradicinių dvylikos patiekalų, pradedant silkėmis ir baigiant grybų pyragaičiais. Pridurkime ir kavą su saldžiu pyragu – šį sykį po ilgesnės pertraukos. Paminėkime ir būtinus „Charles Schwab“ vyno butelius. Tai geri panašių sueigų bičiuliai.

Norėčiau vardinti kiekvieną valgį. Taupydamas energiją nurodysiu tik kūčiukus su aguonų pienu. Kai kas juos vadina svetimžodžiu „šližikai“. Vienaip ar kitaip pavadinti, jie yra vienodai kieti. Ir kalėdaitis, kaip žodis yra tinkamai pakeitęs paplotėlį. Žinoma, pašventintas, tad kaupia savyje linkėjimų galią. Viena ponija, apėjusi daugelį stalų, su linkėjimais, pasiūlė ir man dar likusį galiuką. Nepajėgiau nugnybti. Manau, pakako palytėjimo. Ir jos nuosirdumo.

Šios vaisės įvyko sekmadienį tuoj po vidudienio, gruodžio 21 d. Anksčiau tai būdavo tradicinė Kūčių vakarienė. Ilgai paeiliui ją rengdavo Juozo Daumanto vardo šaulių kuopa, vadovaujama Kazio Karužos. Nedėstysiu, kas įvyko jam mirus. Neseniai dėl narių sumažėjimo ir naujų įstojimų nebuvimo kuopa nusprendė savo veiklą nutraukti. Nieko baisaus. Natūrali gyvenimo raida.

Šv. Kalėdoms atėjant atrodo, kad 2008-aisiais bendrų lietuviškų Kūčių nebus. Padėtį išgelbėjo jaunas kunigas Tomas Karanauskas, dabartinis Šv. Kazimiero šventovės administratorius. Jis paragino Lietuvos Dukterų labdaros organizaciją surengti vadinamus Kūčių pietus. Joms vadovauja veikli, sumani Ingrida Jodelienė. Maisto ruošia rūpinosi Antanina Uldukienė, Laima Leko ir Angelė Murauskaitė. O gėlėmis ir dekoracijomis – Giedra Kiškis ir Darija Francesco.

Į programą, kaip visada, buvo įtrauktas parapijos choras, vedamas Viktoro Ralio. Po kun. T. Karanausko invokacijos ir su šia proga susijusio trumpo prisiminimo, tarto konsulo V.

Čekanausko, turėjo būti skaitomos ar sakomos paskaitėlės apie Kūčių tradicijas Lietuvoje. Angliškai I. Jodelienė, lietuviškai R. Gasparonienė. Tačiau pirma paskaita tuoj susidūrė su neakademiniu salės šurmuliu. Daug kas atvažiavo nepusryčiaavę. Tad pasidavė jau ant stalų sudėtų valgių kvapams. Negi klausysi, ką ten šneka prie mikrofono, kai tau siūlo įsidėti šaltos žuvies, ar raudonos mišrainės. Be abejo, dėmesys maistui yra svarbesnis už žinojimą, kas vyko se-nuose Lietuvos kaimuose. Tegaliu pagirti gerb. Jodelienę už vaizdingai, aiškiai sakomus sakinius. Kitomis aplinkybėmis jos trumpa paskaita būtų kur kas sėkmingesnė. R. Gasparonienė nekalbėjo. Pritariu.

Na, o kaip choras, vedamas Viktoro Ralio, sugiedojęs metų metais atliekamą repertuarą? Sveikinu jų taurų išipareigojimą. Beje, tik, kad jie irgi giedoja valgančiai auditorijai. Daug kam, atokiau sėdintiems, gardžių patiekalų šveitimas rūpėjo ne mažiau už harmoningas melodijas. Juk valgant irgi galima klausytis koncerto. Kad ir „Tyliąją naktį“, „Mes girdėjom angelus“, „Adeste fidelis“, „Džiaukis, pasauli“... Kelias linksmas kalėdines, kasmet kartojam. Būtų buvę gražu, jei toji programa būtų atliekama visiems pasisotiniams. Sakykime, kavos virimo laiku. O dabar choristai, baigę savo programą, nulipo nuo scenos ir susėdo prie jau pavalgusių publikos stalų – valgyti.

Gal aš į šią situaciją žiūriu pernelyg fejtoniškai. Dėl visa ko atsiprašau. Suprantu, yra dalykų, kuriuos nelengva pakeisti. Ypač pasivašininimą, juolab tradicinį, suderinti su vokaliniu menu. Tiesą pasakius, mane neramina kita mįslė. Kodėl būtent per tiek naujosios nepriklausomybės metų nei Lietuvoje, nei išeivijoje niekas neparasė, nesukūrė naujų kalėdinių giesmių – įtaigiai paprastų, kurias su meile giedotų chorai, ir klausytojai trokštų jas išgirsti. Ar nereikėtų tam rengti konkursus su viliojančiomis premijomis? Gal jau yra tokių žvaigždėtų kūrinių Lietuvoje, bet lig šiol iš LA parapijos choro nesu jų išgirdęs.

**Laiškai, nuomonės,
komentarai**

Rašykite mums el. pašto adresais: redakcija@draugas.org
dalia.cidzikaite@gmail.com

„NEKROLOGAS“ NĖRIAI – KOREKTŪRA IR ISTORINĖ PASTABA

Išspausdintame „Nekrologe“ („Draugas“, 2008 m. gruodžio 19 d.) viename posmelyje įsivėlė klaida, vietoj žodžio „kalta“ turėtų būti „balta“. Tas posmelis teisingai skamba taip:

Ligoniai, moters, kūdikiai
Vagonuose užkalti . . .
O tu – į Maskvą nulėkei
Su skrybėlaite balta . . .

Donatas Januta
San Francisco, CA

Fotografija-fotomontažas: Salomėja Nėris su balta skrybėlaite Kauno geležinkelio stotyje 1940 m. liepos mėnesį. Iš Maironio muziejaus 2004 m. išleistos knygos „Salomėja Nėris, archyvai“.

A. Valinskas susitiko su Gruzijos parlamentaru

Seimo pirmininkas Arūnas Valinskas (k) priėmė Gruzijos parlamento narį Georgi Kandelaki. **Gedimino Savickio (ELTA) nuotr.**

Vilnius, sausio 6 d. (ELTA) – Seimo pirmininkas Arūnas Valinskas mano, kad dabar yra labai palankus metas Lietuvos verslininkams investuoti į Gruzijos infrastruktūros, statybų rinkas, energetiką bei galimai dalyvauti valstybės viešuosiuose pirkimuose. Tai jis pažymėjo priėmęs Gruzijos parlamento narį, Užsienio ryšių komiteto pirmininko pavaduotoją Georgi Kandelaki.

Lietuvos Seimo vadovo teigimu, dvišaliuose ekonominiuose santykiuose nemažas vaidmuo tenka ir prekių tranzitui.

„Tikiu, kad geras ženklas ne tik tarpvalstybiniam, bet ir ekonomian bendradarbiavimui galėtų būti

Lietuvos ir Gruzijos parlamentų vadovų apsilankymai, lydint verslo delegacijoms. Norėčiau pakviesti Gruzijos parlamento pirmininką David Bakradze atvykti į Lietuvą artimiausiu metu”, – sakė A. Valinskas.

Kalbant apie dvišalius santykius, Lietuvos parlamento vadovas pasiūlydė vis didesnę pagreitį įgaunančiu ekonominiu Lietuvos ir Gruzijos bendradarbiavimu. A. Valinskas patvirtino Lietuvos nuostatą dėl Gruzijos teritorinio vientisumo ir paramos šios šalies euroatlantinei integracijai. Susitikime taip pat buvo aptarta Gruzijos pabėgėlių grįžimo, etninių valymų iš Pietų Osetijos ir Abchazijos problematika.

Nerimsta ginčai dėl šilumos kainų didinimo

Vilnius, sausio 6 d. (ELTA) – Vilniaus meras Juozas Imbrasas ir toliau priešinsis „Vilniaus energijos” ketinimams kelti šilumos kainas. Meras ketina kovoti prieš vilniečių būstus šildančios bendrovės norą dar šiemet šilumos kainas pakelti 50 proc.

Dabar esančią 22,56 cento už kilovatvalandę kainą „Vilniaus energija” prašo kelti iki 34,09 ct/kWh.

„Šitaip pakėlus kainą, dviejų kambarių buto šildymas kainuotų 500 litų, 3 kambarių – daugiau kaip 700 litų. Man tai panašu į kažkokį genocidą”, – piktnisosi J. Imbrasas.

Meras tikina, jog artimiausiu metu kreipsis į Seimą, kad šis skubos tvarka nuspręstų, kokia turėtų būti mažiausia šilumos kaina ir apskritai

kas ją turėtų nustatyti.

J. Imbraso ir „Vilniaus šilumos tinklų” direktoriaus Broniaus Cicėno nuomone, „Vilniaus energija” apgaudinėja miesto valdininkus, šilumos gamybai naudodama brangiausias medžiagas, nors turi ir kur kas pigesnių. Kaip teigiama, „Vilniaus energija” turi pakankamai pigių žaliavų, kad vilniečiams šią žiemą šildymas dar nebrangtų taip smarkiai.

Savivaldybės vadovas tikisi, jog Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija savo sprendimą dėl šilumos kainos priims tik sulaukusi Savivaldybės tarybos ir Seimo sprendimo. Pasak „Vilniaus energijos”, laiku neperskaičiuota šilumos kaina bendrovei atnešė 127 mln. litų nuostolių.

Valstybė ieškos pasiskolinti pinigų verslui gelbėti

Vilnius, sausio 6 d. (Alfa.lt) – Premjeras Andrius Kubilius sako, kad jau šią savaitę bus svarstoma, „kaip padėti verslui atlaikyti šį krizės laikotarpį ir stiprinti savo konkurencingumą”.

Pasak A. Kubiliaus, taip pat bus svarstoma, kaip spręsti kreditinių išteklių trūkumą. Taip pat Vyriausybės vadovas žada tartis, kaip mažinti biurokratinius suvaržymus ir taip gerinti sąlygas verslui, didinti ir stiprinti darbo rinkos lankstumą.

„Tai reikia daryti pakankamai radikaliai, nes tai yra tos priemonės, kurios gali leisti verslui – tiek smulkiam, tiek vidutiniam, tiek stambesniajam – atlaikyti krizės iššūkius”, –

kalbėjo A. Kubilius.

Jo teigimu, didelis dėmesys bus skiriamas valstybės modernizavimui, todėl jau artimiausiu metu Vyriausybės posėdyje bus svarstoma aukštojo mokslo reforma.

Ministras pirmininkas taip pat mano, kad Lietuvai pavyks išvengti „tų problemų, kurių turėjo latviai”, kadangi antikrizinis planas padėti stiprius pamatus valstybės finansų sistemos stabilumui.

Į klausimą, kaip kaimyninės Baltarusijos valiutos devalvavimas paveiks Lietuvos verslą, A. Kubilius atsakė: „Be abejo, kad tai paveiks, ir čia džiaugtis nėra kuo, bet labai svarbu išlaikyti savo stabilumą.”

Svarbu žinoti

Į Kanadą lietuviai gali vykti be vizų

BNS – Lietuvos piliečiai, į Kanadą norintys be vizų, nuo 2009 m. sausio 1 d. privalo turėti biometrinių pasą – išduotą po 2006 m. rugpjūčio 28 d. ir turintį papildomą elektroninę laikmeną su savo savininko biometriniais duomenimis. Lietuvos piliečiai turizmo tikslais į Kanadą be vizų galėjo vykti nuo 2008 m. kovo 1 d., tačiau nuo sausio ši tvarka keičiasi – dabar norintys vykti į Kanadą, bet neturintys biometrinio paso turės gauti Kanados vizą, pranešė Užsienio reikalų ministerija. Nuo 2011 m. į Kanadą įvažiuoti bus galima tik su biometriniu pasu. Biometriniai pasai privalomi ir tiems Lietuvos piliečiams, kurie turizmo tikslais ne ilgesniam nei 90 dienų laikotarpiui planuoja vykti į JAV. Bevizis režimas su JAV taikomas nuo 2008 m. lapkričio 17 d.

„Baltų lankų” knygynas – jau ir internete

Bernardinai.lt – Praėjusių metų pabaigoje adresu www.blk.lt pradėjo veikti elektroninis knygynas „Baltos lankos”. Tai viena didžiausių iki šiol Lietuvoje veikusiu tokio pobūdžio elektroninių parduotuvių, kurioje šiuo metu siūloma beveik 15,000 pavadinimų knygų, CD bei DVD. Įsigyti knygų elektroniniame knygyne ypač patogiu: nuo šiol pirkėjai gali išsirinkti norimų prekių būdami namuose ar darbe už ne didesnę nei knygynuose kainą. Be to, elektroniniame „Baltų lankų” knygyne veiks tos pačios akcijos, išpardavimai, kaip ir Lietuvoje įsikūrusiuose knygynuose. Nuo šiol įsigyti pageidaujamų knygų galės skaitytojai visoje Lietuvoje bei užsienyje. Knygyne neradus reikalingų knygų įvairiomis kalbomis, galima jų užsisakyti ieškant užsienio partnerių tinklalapiuose. Elektroninio knygyno „Baltos lankos” pirkėjams siūlomi patogūs mo-

kėjimo būdai – galima atsiskaityti iš beveik visuose Lietuvos bankuose esančių sąskaitų, taip pat naudojant saugią mokėjimo sistemą internete „PayPal”. Užsisakius prekių, jas į namus pristato siuntų pristatymo tarnyba.

112 numeriu galima naudotis visose ES šalyse

Lietuvians.com – Dabar pagalbos tarnybas galima išsikviesti bet kur Europos Sąjungoje (ES) – tereikia surinkti Europos bendrąjį pagalbos telefono numerį **112**. Bendromis Europos Komisijos ir ES valstybių narių pastangomis pavyko pasiekti, kad numeriu 112, kaip pagalbos linija, ES būtų galima naudotis visur ir visada.

Mažėja skrydžių iš Vilniaus oro uosto

ELTA – Nuo sausio pradžios tarptautiniame Vilniaus oro uoste (TVOU) dvi oro linijų bendrovės siurina skrydžių geografiją. Bendrovė „flyLAL-Lithuanian Airlines” nuo šių metų sausio 6 d. nebeskraidys į Stambulą, nuo sausio 7 d. – į Paryžių, nuo sausio 12 d. – į Romą. Nuo sausio 6 d. retinami skrydžiai į Frankfurtą, o nuo sausio 8 d. – į Milaną. Latvijos aviacijos bendrovė „airBaltic” nuo šių metų sausio 5 d. nebeskraidys į Berlyną, nuo sausio 7 d. neskrabis į Briuselį, nuo sausio 5 d. retinami skrydžiai į Miuncheną. „airBaltic” atstovai teigia, kad įmonė tiesioginius skrydžius nutraukia laikinai ir planuoja juos atnaujinti nuo kovo pabaigos, prasidėjus vasaros sezonui. Lietuvos aviacijos „flyLAL” grupės atstovas sakė, jog tiesiogiai iš Vilniaus į Briuselį nuspręsta neskraidyti žiemos sezonu, tačiau kol kas nepatvirtino, jog atnaujins reišus vasarą. Šiuo metu „flyLAL” keleiviams iš Vilniaus oro uosto Briuselį siūlo pasiekti per Amsterdamą, o „airBaltic” – per Rygą ir Kopenhagą.

Bankrutuojančių Lietuvos įmonių vietą užims užsienietiškos

Vilnius, sausio 6 d. (BNS) – Seimo opozicinės socialdemokratų frakcijos seniūnas Zigmantas Balčytis sako, kad naujosios valdžios patvirtintas krizės įveikimo planas neigiamai paveiks šalies ekonomiką.

Seimo narys tvirtina, kad pridėtinės vertės mokesčio (PVM) lengvatų panaikinimas paskatins lietuviškų įmonių bankrotus, o jų vietą užims užsienietiškos.

„Į mūsų lietuviškų įmonių vietą ateis užsienio bendrovės, kurios bus registruotos ne Lietuvoje ir mokesčius mokės ne Lietuvai”, – Seime surengtoje spaudos konferencijoje kalbėjo Z. Balčytis.

Pasak jo, greičiausiai nusimato perdirbimo, o ypač mėsos perdirbimo, statybos įmonių, daržovių augintojų bankrotai.

„Jeigu mūsų įmonėms bus sun-

ku, Estijoje registruota ‘Merko statyba’ plės čia savo veiklą, daržoves, mėsą įšivešime pigiau iš Lenkijos”, – kalbėjo Z. Balčytis.

Parlamentaras numato „juodas dienas” Lietuvos kiaulių ir galvijų augintojams, iš kurių perdirbėjai nebepirks žaliavos, o jos ieškos pigesnės kitose šalyse.

Z. Balčytis sako, kad sunkmečiu nereikėjo atsisakyti PVM lengvatų apgyvendinimo paslaugoms: „Dėl Lietuvoje pabrangusio apgyvendinimo ir užsienio turistai, ir verslininkai rinksis kitas šalis, kur jiems bus pigiau.”

Jis sako, kad bedarbystės šuolis pasijaus po trijų keturių mėnesių. Z. Balčytis mano, kad nedarbas gali pasiekti ne tik 8 proc., kuriuos žada specialistai, bet ir daugiau.

Aplankykite
www.draugas.org

Pasaulio naujienos

Balkanams nutrauktas rusiškų dujų tiekimas

Dujotiekis.

AFP nuotr.

Vilnius, sausio 6 d. (Alfa.lt) – Rytų Europa kenčia rusiškų dujų badą. Bulgarijos ekonomikos ir energetikos ministerija pranešė, kad kai kurias Europos valstybes buvo visiškai nutrauktas rusiškų dujų tiekimas. Dujos nepasiekia Bulgarijos, Turkijos, Graikijos ir Makedonijos. Valdžia susiklosčiusią padėtį vadina kritiška, praneša BBC.

Dėl dujų tiekimo nutraukimo Bulgarijoje buvo sušaukta Saugumo ir valdymo krizės sąlygomis taryba prie Ekonomikos ministerijos. Ši šalis buvo priversta 4,3 mln. kubinių metrų padidinti dujų tiekimą iš nacionalinės dujų saugyklos Čirene, praneša lenta.ru.

Iš Rusijos tiekiamų dujų kiekis Rumunijoje sumažėjo trimis ketvirtadaliais. Tiekimas į Austriją sumažėjo apytikriai 90 proc. Turkija pranešė, kad visiškai nebegauna rusiškų dujų, tiekiamų per Ukrainą. Čekija taip pat negauna didesnios dalies jai reikalingų dujų, kroatai paskelbė, kad stinga 40 proc. tiekiamų dujų. Rytų Europą ir Balkanus stingdo šaltukas, todėl užsukti dujų čiaupai tampa dar labiau svarbūs.

Europos Komisijos atstovas pareiškė, kad tokia padėtis, kuri šandien susiklostė Europoje – nepriimtina. Esą reikėjo bent perspėti, kad valstybės, smarkiai priklausomos nuo

rusiškų dujų, būtų spėjusios pasiruošti. Tiesa, dalis jų turi dujų atsargų, bet tokių valstybių tėra viena. Reikalaujama tuoj pat atkurti dujų tiekimą ir abiems pusėms sėsti prie derybų stalo.

Antradienio rytą Ukrainos valstybinė įmonė „Naftogaz Ukraina“ pranešė, kad „Gazprom“ tris kartus sumažino dujų tiekimą per Ukrainos teritoriją.

„Dujų tiekimo apimtis per parą sumažėjo iki 92 mln. kubinių metrų. Nėgana to, „Gazprom“ visiškai nutraukė ryšius su „Naftogaz“, – pranešė oficialus „Naftogaz Ukraina“ atstovas Valentin Zemliansky.

Rusija paskelbė, kad nutraukusi dujų tiekimą per Ukrainą, mėgins dujas pumpuoti „Yamal“ dujotiekiu iš Arktinės Rusijos dalies per Baltarusiją ir „Blue Stream“ dujotiekiu per Juodąją jūrą Turkijos link.

V. Zemliansky pabrėžė, kad, taip drastiškai sumažinus tiekiamų dujų apimtį per Ukrainos dujotekį, per kelias valandas privers Europos vartotojus pajusti stygių, praneša „Interfaks“.

Nuo rusiškų dujų 100 proc. priklauso Latvija, Slovakija, Suomija ir Estija. 80 proc. visų reikalingų dujų iš rusų perka Lietuva, Bulgarija ir Čekija, truputį mažiau rusiškų dujų perka Bulgarija, Graikija ir Austrija.

Raudonasis Kryžius: gyvenimas Gazos ruože yra nepakeliamas

Vilnius, sausio 6 d. (Balsas.lt) – Tarptautinis Raudonojo Kryžiaus komitetas antradienį pareiškė, kad Gazos ruože siautėja milžiniška humanitarinė krizė, skelbia BBC. Komiteto atstovas operacijoms Gazoje Pierre Kraehenbuhl teigia, kad po 10 konflikto dienų gyvenimas teritorijoje tapo tiesiog nepakeliamas.

Ir toliau tęsiasi kovos tarp Izraelio armijos ir „Hamas“ kovotojų. Nuo pat Izraelio sausumos įsiveržimo pradžios jau žuvo 110 palestiniečių, teigia Palestinos medicinos tarnybos. Savo ruožtu Izraelis teigia sunaikinęs 130 „Hamas“ kovotojų ir neigia gandus, kad „Hamas“ nužudė 10 Izraelio karių.

Iš viso nuo to laiko, kai prieš 11 dienų buvo pradėti Izraelio karinių oro pajėgų antskrydžiai, Gazos ruože jau žuvo mažiausiai 560 palestiniečių. Bent 25 proc. žuvusiųjų, Jungtinių Tautų teigimu, yra civiliai.

Vien antradienį žuvo mažiausiai 20 civilių.

Izraelio armija, remiama artilerijos ugnies, antradienį pirmą kartą įžengė į didžiausią pietinėje Gazos ruožo dalyje esantį Chan Junio miestą.

Izraelio armijai apsupus miestą, kuriame gyvena beveik 1,5 mln. žmonių, Europos diplomatai suplūdo į regioną bandydami priversti konfliktuojančias puses sėstis prie derybų stalo. Tačiau kol kas nei Izraelis, nei „Hamas“ jokios noro siekti taikos nerodo.

Pirmadienį per susitikimą su Prancūzijos prezidentu Nicolas Sarkozy Izraelio premjeras Ehud Olmert pareiškė, kad Izraelis siekia „galutinai išspręsti“ konfliktą, o ne tik pasiekti eilines paliaubas, kurios tik leis „Hamas“ toliau ginkluotis ir įsitvirtinti Gazos ruože.

EUROPA

VARŠUVA

Lenkijoje netoli garsiosios kryžiuočių pilies Malborke rasta 1945 m. žudynių aukų kapų vieta, ekshumuoti 1,8 tūkst. žmonių palaikai, rašo dienraštis „Polska“. Kapavietėje rasti daiktai rodo, jog tai – civilių vokiečių, kurie Malborke gyveno prieš Antrąjį pasaulinį karą ir jo metu, palaikai. Istorikai mano, kad jie yra Raudonosios armijos aukos.

RYGA

Mainais už suteiktą paskolą Tarptautinis valiutos fondas (TVF) iš Latvijos reikalauja per artimiausius 3 metus sumažinti valstybės biudžeto deficitą iki 3 proc. išaldyti pensijų didinimą, įvesti naujus mokesčius ir priversti privatų sektorių mažinti atlyginimus darbuotojams. Latvija taip pat turės laikytis fiksuoto lato kurso, kuris galės svyruoti tik labai siaurose ribose.

AJAČAS

Korsikos separatizmą palaikančios kovotojai pagrasino šios Viduržemio salos regioninei vyriausybei nedidelėmis bombomis susprogdinti Prancūzijos valdžios simbolius. Viena iš dviejų pagrindinių Korsikos ginkluotų separatistinių grupuočių FLNC-UC, pareiškime, perduotame radijui „France Bleu Fregenza Mora“, paragino savo šalininkus „stoti į kovą ir nuversti“ salos vyriausybę. Grupotė apkaltino Korsikos vyriausybę remiant Paryžiaus patvirtintą ekonominio vystymo planą, kuris, pasak jų, leistų Prancūzijos nekilojamo turto supirkėjams įsigyti tūkstančius sklypų nepaliojamo salos pakrantėje.

AFRIKA

ABUJA

Prie Nigerijos krantų piratai užėmė prancūzų laivą „Bourbon Leda“ kartu su devyniais įgulos nariais, praneša naujienų agentūra „France Presse“. Anot bendrovės „Bourbon“, piratai laivą užėmė sekmdienį netoli Bonny, vieno iš stambiausio naftos gavybos terminalo.

Vėliau grobikai paskambino bendrovės atstovams ir pareiškė, kad visi įgulos nariai gyvi ir sveiki. Laive buvo 5 nigeriečiai, 2 Ganos piliečiai, 1 kamerūnietis ir 1 Indonezijos pilietis.

AZIJA

DAKA

Bangladeše antradienį buvo prisaiškinta premjerė Sheikh Hasina Wajed, ir šalis po vėl grįžo prie demokratijos. Sheikh Hasinos Wajed „Awami“ („Liaudies“) lyga didele persvara laimėjo praėjusią savaitę įvykusius visuotinius rinkimus, kuriuos nepriklausmi stebėtojai vadino laisvais ir teisingais. Šiais rinkimais baigėsi dvejus metus trukęs armijos remiamas vyriausybės valdymas.

DELIS

Indijos premjeras Manmohan Singh pareiškė, kad lapkritį Mumbajuje surengtus išpuolius palaikė „kai kurios oficialios agentūros“ Pakistane. Premjeras kaltino Islamabadą naudojant terorizmą kaip „valstybės politikos įrankį“ ir sakė, kad Pakistanas praieityje taip pat yra „skatinęs ir suteikęs prieglobstį“ Indijai priešiškiems kovotojams.

ARTIMIEJI RYTAI

BAGDADAS

Jungtinės Valstijos pirmadienį Bagdade atidarė milžinišką naują ambasadą ir, pasak Amerikos pareigūnų, beveik šešeri metai po įsiveržimo pradėjo naują santykių su Iraku laikotarpį. Iškilimėse dalyvavo Irako prezidentas Jalal Talabani ir JAV valstybės sekretorės pavaduotojas John Negroponte.

JAV

WASHINGTON, DC

Išrinktasis JAV prezidentas Barack Obama buvusį Baltųjų rūmų administracijos vadovą Leon Panett pasirinko būsimuoju Centrinės žvalgybos agentūros (CŽV) direktoriumi, pranešė vienas Demokratų partijos pareigūnas. Pasirinkęs politikos sunkiasvorį, neturintį jokios tiesioginės žvalgybos patirties, B. Obama tikriausiai nusprendė pagerinti CŽV įvaizdį ir sustiprinti pasitikėjimą agentūra, kuri buvo ypač prieštarai vertinama dėl jos veiksmų vykstant vadinajamam karui su terorizmu.

ATLANTIC
Express Corp.

1-800-775-SEND
www.atlanticexpresscorp.com

Ocean Freight

Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.

Air Freight

Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.

Auto Export

Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.

Trucking

Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.

Small Packages

Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, Baltarusijoje bei Ukrainoje.

8801 78th Ave Bridgeview, IL 60455 Tel. 1 708-599-9680
Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

MAŽOJI LIETUVA

Konferencija, skirta Tilžės akto 90-mečiui ir Karaliaučiaus krašto 20-mečiui

**EMILIJA ALGAUDĖ
BUKONTIENĖ**

Kraupiško (Uljanovo) vid. m-klos mokytoja

Tvyrant lapkričio vėsai, vis trumpėjant dienoms, prasidedant Adventui – susikaupimo ir laukimo metui, kai tiek daug reikšmingų jubiliejų, svarbių praeities įvykių, Karaliaučiaus krašto Lietuvių Bendruomenės pirmininkas Sigitas Šamborskis sukvietė į konferenciją – lietuvių kultūros dieną, kurios tema „Lietuvybės išsaugojimas Tilžės akto šviesoje“.

Į Pagėgių Algimanto Mackaus gimnaziją susirinko Karaliaučiaus krašto lituanistinių mokyklų mokytojai, lietuvių kultūros darbuotojai, draugijos pirmininkai, nariai, veteranai, krašto lietuvių draugijų ir Lietuvos meno kolektyvai, Pagėgių savivaldybės administracijos ir Kultūros centro atstovai, garbingi svečiai.

Pirmininkas priminė lietuviškos veiklos ištakas Karaliaučiaus krašte prieš 20 metų. Pagėgių savivaldybės meras V. Komskis pasveikino konferencijos dalyvius, sakydamas, kad praėjo 90 metų nuo to laiko, kai Mažosios Lietuvos taryba paskelbė Tilžės aktą, kuris deklaravo Mažosios Lietuvos prisijungimą prie Didžiosios Lietuvos. Meras įteikė šį Aktą kiekvienai savivaldybės mokyklai. Kalbėję Pagėgių bendruomenės, Piktupėnų pagrindinės, Pagėgių pradinės mokyklos atstovai linkėjo sėkmės tęsiant lietuvių ryšius. Bendruomenės pirmininkas perskaitė Tautinių mažumų ir išeivijos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės direktoriaus Antano Petrausko sveikinimą konferencijos organizatoriams ir dalyviams. Susirinkusius sveikino Vilniaus Dainų klubas „Raskila“, Kauno folkloro ansamblis „Liktužė“.

Etninės kultūros specialistė iš Šilutės Regina Jokubaitytė kalbėjo apie renginius Mažosios Lietuvos regione: viktorina „Pažink savo kraštą Mažąją Lietuvą“, ekskursiją į Mažosios Lietuvos istorijos muziejų, išvyką į Pagėgių savivaldybėje esančius dvarus. Klaipėdos universitetas organizavo konferenciją „Lietuviai ir lietuvininkai“.

Pagėgių savivaldybės Kultūros

Konferencijos dalyviai Pagėgiuose prie Mažosios Lietuvos ir Didžiosios Lietuvos susijungimo paminklo.

centro direktorė Svetlana Jašinskienė pasidžiaugė gausiu lietuvių puoselėtojų būriu ir sakė, kad norėtųsi, jog tos gretos jaunėtų, kad į šį darbą įsijungtų daugiau jaunų žmonių.

Pagrindinį pranešimą „Mažosios Lietuvos tautinė taryba ir Tilžės aktas“ skaitė dr. Algirdas Matulevičius, Mokslo ir enciklopedijų leidybos instituto vyresnysis mokslinis redaktorius. Profesorius savo pranešime palietė lietuvininkų atsiskyrimo nuo Vokietijos imperijos ir nuo Prūsijos karalystės ištakas, analizavo priežastis, trukdžiusias iki Pirmojo pasaulinio karo Didžiosios ir Mažosios Lietuvos lietuviams susivienyti. Pranešėjas taip pat kalbėjo apie lietuvininkų legitiminę (teisėtą) valdžią – Mažosios Lietuvos tautinę tarybą, 1918 m., kai Amerikos lietuvių seimas priėmė nutarimą dėl Mažosios ir Didžiosios Lietuvos susijungimo.

Martyno Jankaus ir Vydūno kultūrinis bendradarbiavimas
(Iš dr. Vaclovo Bagdonavičiaus pranešimo)

Dr. V. Bagdonavičius kalbėjo apie žymaus Mažosios Lietuvos spaustuvininko ir visuomenės veikėjo Martyno Jankaus ir rašytojo, filosofo

Vydūno kultūrinį bendradarbiavimą, nurodė jų bendrumus ir skirtumus. Nors jie, kaip sakė dr. V. Bagdonavičius, nebuvo labai artimi, bet daug nuveikė, nes abu buvo aktyvūs tautinio sąjūdžio žadintojai ir dalyviai. M. Jankus į sąjūdžio veiklą įsijungė jo pradžioje, o Vydūnas – po dešimties metų. Kai Vydūnas dar mokėsi, M. Jankus buvo vienas aktyviausių talkininkų leidžiant „Aušrą“. Šis laikraštis Vydūnui tarsi atvėrė akis, jis pajuto lietuvių kalbos grožį ir pats panorė rašyti lietuviškai. Abu juos netiesiogiai siejo Tilžėje įsikūrusi „Birutės“ draugija, kurios vienas iš steigėjų buvo M. Jankus, aktyvus jos veikėjas ir pirmininkas, lietuvių propaguotojas.

Šių vyrų keliai susitiko ir knygų leidyboje, jie nuolatos susitikdavo Rambyne, per Joninių šventes, kituose lietuvių sambūriuose. Abu buvo atkaklūs, principingi, darbštūs, bet ir skyrėsi. M. Jankus buvo ūkininkas valstietis, o Vydūnas – intelektualas inteligentus, dvasingumo išikūnijimas. M. Jankus veikė plačiai kaip spaustuvininkas, tautiečių teisių gynėjas, laikraštinių literatas, Mažosios Lietuvos patriarchas. Vydūno veikla buvo siauresnė, bet žymiai gilesnė.

Lietuvybės veiklos 20-metis
(Iš Karaliaučiaus krašto LB pirmininko Sigito Šamborskio pranešimo)

Prieš du dešimtmečius, prasiėjęs Atgimimui, Tilžės Kino technikumui studentai (tarp jų ir Sigitas) pasiryžo įsteigti Persitvarkymo sąjūdžio rėmimo grupę, dalyvavo iškiliausiam Sąjūdžio suvažiavime, organizavo pirmąją lietuvišką vakaronę (ją rengti padėjo Vilniaus Dainos klubas „Raskila“), rinko parašus dėl Vydūno kultūros centro steigimo Tilžėje, organizavo Vydūno pagerbimo šventę. 1989 m. prie rusiškų bendro lavinimo mokyklų buvo pradėti steigti lietuvių kalbos būreliai, rengiamos vaikų ir jaunimo stovyklos Lietuvoje ir Karaliaučiaus krašte, surašinėjami vietos lietuvių, jie buriami į draugi-

jas, išleisti pirmieji lietuviški laikraščiai-atsišaukimai. 1992–1993 m. organizuotos Lietuvos Respublikos pilietybės atstatymo akcijos, lietuvių kultūros šventės. Net 29 bendro lavinimo mokyklose įsteigti lietuvių kalbos ir etninės kultūros būreliai, fakultatyvai, sekmadieninės mokyklos.

Vaikų ir jaunimo veiklą nuo 1998 m. aktyviai remia Mažosios Lietuvos lietuvių draugija Čikagoje. Dėmesį ir paramą skiria TMID'as. Pirmininko teigimu, būtų sunku išvardyti visus kilniaširdžius pagalbininkus Lietuvoje ir už jos ribų.

Kasmet Lietuvoje ir Karaliaučiaus krašte rengiamos vaikų ir jaunimo stovyklos. Lietuvių kalbos ir etnokultūros krašte mokosi beveik tūkstantis moksleivių. S. Šamborskis pasidžiaugė, kad šiemet TMID'as ypač gerai įvertino Karaliaučiaus krašto lietuviško ugdymo projektus, skirdamas jų įgyvendinimui lėšas. Bendruomenės pirmininkas palietė ir iškilusias problemas. Baigęs bendro lavinimo mokyklą Karaliaučiaus jaunimas negali stoti į Lietuvos aukštąsias ir aukštesniąsias mokyklas dėl mokymo programų neatitikimo ir būtinojo lietuvių kalbos valstybinio egzamino nebuvimo, todėl reikia kuo skubiau sudaryti galimybę Karaliaučiaus krašto abiturientams laikyti lietuvių kalbos ir istorijos egzaminus.

Taip pat buvo paminėtos sienos kirtimo problemos, su kuriomis susiduria mokytojai, Karaliaučiaus krašto lietuviai. 2005 m. TMID'as nustojo mokėti socialinio draudimo mokesčius Lietuvos „Sodrai“ už užsienyje dirbančius mokytojus. Nepensinio amžiaus mokytojai neteko socialinių garantijų, jiems neskaitomas darbo stažas.

S. Šamborskis kalbėjo ir apie kultūrą, politinių kalinių ir tremtinių grįžimo į Lietuvą programą, apie paramą lietuvių veiklai (rėmėjų, deju, vis mažėja), apie lietuvių demografinę padėtį, pabrėždamas, kad Karaliaučiaus krašte mažėja mūsų tautiečių (jų yra 14,000, t.y. 1,5 procento visų srities gyventojų), traukiasi lietuvių kalba. **Nukelta į 11 psl.**

Bendruomenės pirmininkas S. Šamborskis dėkoja kunigui A. Gauronskiui už pagalbą puoselėjant lietuvių Karaliaučiaus krašte. **Jono Glinskio** nuotr.

PINKLĖS

Romanas

Vytautas Čepiauskas

Nr. 20

Butas rūgsta cigarečių dūmuose. Vyrai susikaupę, degančiomis akimis, paraudusiais veidais pliekia preferansą. Retkarčiais lubas suvirpina griausmingas juokas, sukeltas riebaus anekdoto, ir vėl tyla, vėl pliaukšči kortos, kol nuaidi netikėtas šuktelėjimas: „Mizeris!“ Ji prisėdo, lūdesio kupinu žvilgsniu apvedė dūluojančius lošėjus, sekė kortas, ir jai atrodė, kad jose įsikūnijusios piktos ir tamsios jėgos: pikų karalius – demoniška barzdele, įkypomis ir gudriai primerktomis akimis, ranka tvirtai sugniaužęs kardo rankeną; ryški, gilia iškirpte būgnų dama su rože rankoje ir gundančiomis akimis; čirvų valetas kaip giltinė su dalgiu ant peties, o ant gilių tūzo pavaizduota ranka, lašinti juoda skystį į auksinę taurę, jai kėlė pasišlykštėjimą. Vincenta tarsi užburta stebėjo lošėjus. Itūžis buvo toks gilus, toks didelis, kad perėjo į tam tikrą ramybę. Ji jautė mirtiną nuobodulį, bet nenorėdama nutraukti žaidimo sėdėjo iki galo, nors tas žaidimas ją veikė bukinamai. Paryčiais, apkvaitę nuo tabako dūmų, išstampytas nervais, vyrai skirstėsi į namus. Vieni žvaiesni, tapšnodami sau per kišenę ir pašaipia šypsenėle nužvelgdami draugus, kiti niūrūs, akis nudelbę, bet kupini ryžto artimiausiu laiku atsigriebti.

– Žinai, Augi, – nutaikiusi tinkamą momentą ėmė kalbėti Vincenta, – neik tu daugiau kortomis lošti. Dvokiantys, dūmais pasmirdę, keiksmazodžiais apsižioję, ar tu irgi nori su jais susitapatinti? Man atrodo, tau netinka trintis tokioj draugijoj.

Augustinas nieko nepasakė, bet daugiau lošti nėjo.

* * *

Ak, kaip bėgo dienos tarsi geležinkelio bėgiai, nenutrūkdamos, nesi- baigdamos. Augustinas ėjo, dirbo pakelta galva, pilnas ryžto, tarytum viską darė paklusdamas kažkokiai vadovaujančiai rankai. Nežinia, ar iš pareigos, ar siekdamas karjeros, niekam to nesakė, tiesą sakant, niekas jo ir neklausė. Dirbo sąžiningai, stengėsi, kad mieste būtų gražiau, kad visos gatvės būtų sutvarkytos, ir ne tik. Visiems buvo paslaugus, niekam neatsakė, jeigu kas prašydavo savi- varčio ar žemkasės. Jam malonu, kad jis gali žmogui padėti, ne su kažkokia sąlyga *aš tau, tu man*, arba *kas man iš to*, o tiesiog iš geros širdies, nelaukdamas už tai jokio atlygio.

Vincentai pediatrės darbas patiko, tekdavo patirti linksmy, džiuginančių akimirų matant, kad vaikas sveiksta, ir liūdny, kai reikėdavo pasėdėti greta to, kuris jau stovi prie šv. Petro vartų. Ji laukėsi, ir vis dažniau apimdavo ilgesys savo kūdikiui, o žiūrėdama į gulinčius, į besiveikstančius, ant motinos rankų vaikus įsivaizdavo, kad ir ji greitai bus mama, glaus savo mažylį prie krūtinės, bučiuos, akis, kaklą, tas mažas priglundusias ausytes, o jis krykštaus, ir visą palatą pripildys krykštavimas.

Kartą, terapeutė susirgus, Vincentą iškvietė į vienkiemį pas ligonį. Po lietaus, kelias išmaltas, įlomės pilnos vandens, privažiuoti prie namo neįmanoma. Ji išlipo iš mašinos ir numaknojo pėstute.

– Laba diena – pasakė įėjusi į vidų, bet niekas neatsiliepė. Ji net oda pajuto kambario tylą – gaizus, tvankus kvapas lindo į nosį.

– Alio! Yra kas namuose?! – garsiai šuktelėjo Vincenta. Ji pravėrė kambario duris – nieko, tik ant grindų mėtėsi suglamžyti laikraščiai, į akis krito kada kadės skalbtos užuolaidos, nešvarios sienos. Viešpatie, nerami mintis nutvelkė Vincentą, nejaugi jau pavėlavo, nejaugi ligonis mirė? Praveria duris į trečią kambarį ir – nustėro. Guli lovoje išsidraikiusiais plaukais, akis išspraginusi, lūpą atkrėtusi moteriškė, gretimai ant žemos spintelės padėtas kirvis.

– Ahaa, tai pagaliau atvažiavot! – suriko gulinčioji iš visų plaučių iškėlusiu kumštį, – veidas persimainė, akys paklaikusios, ant alkūnės pasirėmė, krūtis pro atsegtus baltinius lyg ropė išvirto...

Vincenta suprato, kad ligonė serga šizofrenija, nors kai skambino, tai skundėsi širdimi. Namuose nė gyvos dvasios. Tik vėliau sužinojo, kad moteriškė gyvena viena, niekas jos neprižiūri, neslaugo. Ką daryti? Vincenta sunerimo, o kirvio blizgantis ašmenys grasinančiai akys žvelgė į ją. Galvojo griebis žvilgaskruostį, skels, o tokie žmonės labai stiprūs, ir sudiev razumėliui. Ji pastebėjo, kad ant sienos kabo šventas paveikslas, o ant stalo padėta maldaknygė.

– Koks gražus Marijos paveikslas, – tęsė balseliu sučiulbėjo Vincenta, – jūs tikriausiai labai pamaldi. Dievas padės jums išgyti, – ramino ir vis vogėiomis žvilgėjo į kirvį, o širdis kulnyse.

– Ar tu tiki? – įrėmusi paklaikusį, veriantį žvilgsnį į daktariukę, pasiteiravo ligonė.

– Taip, – sako Vincenta, – labai tikiu Dievą ir jo motiną Mariją.

– Tada, – sako ji, – giedokim: „Sveika Marija, motina Dievo“.

„Na, ir ką jūs darėt?“ – susidomėjo vairuotojas. „Ką dariau? Giedojau drauge su ja. Traukėm abidvi susėdę, kaip ubagės prieš šventoriaus“. – „O paskiau?“ – „Paskiau ji nusiramino, leidosi apžiūrima. Išrašiau jai valerijonų lašų, paguodžiau, kad greitai pasveiks, o jai to ir reikėjo. Išėidama apkamšiau, pakišau rankas po antklode, kad, neduok Dieve, to kirvio nenutvertų, ir išspūdinau pro duris“.

Naujieji metai, pasak Donelaičio, braškėdami sukosi sunkiai. Matyt, taip turi būti, taip sutvarkytas pasaulis, kad viskas kaitaliojas: gera – bloga, sėkmė – nesėkmė, džiaugsmas – kančia, nes žmogaus gyvenimas – tai tik posūkiai, vingiai, netikėtumai, slėpintys pavojai. Gimsti ir pasirašai su savo gyvenimu laikiną sutartį.

Spalvotas metaaalas... murmėjo Augustinas, lapą po lapo versdamas antspauduotus, aukštų valdininkų parašais patvirtintus dokumentus. Šitiek pinigų, ne juokas, jeigu ne Ankus, kažin kaip būtų išsisukęs iš tos keblios padėties. Sakytum, koks latras, nevėkšla, o čia pats geriausias vairuotojas: sumanus, darbštus, pareigingas, stropiai atliekantis visus pavedimus. **Bus daugiau.**

Dantų gydytojai

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.

DANTŲ GYDYTOJAS

Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą. Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai.

4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
55 E. Washington, Suite 2401,
Chicago, IL

Tel. 708-422-8260.

DR. JOVITA KERELIS

DANTŲ GYDYTOJA

9525 S. 79 th Ave., Hickory Hills, IL

Tel. (708) 598-8101

Valandos pagal susitarimą

Akių ligos

ARAS ŽLIOBA, M.D.

AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA

219 N. Hammes Avenue

Joliet, IL 60435

Tel. 815-741-3220

Vidus ligos

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.

VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS

Kalbame lietuviškai

6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6

Chicago, IL 60638

Tel. 773-229-9965

Valandos pagal susitarimą

Širdies ir kraujagyslių ligos

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.

KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS

7722 S. Kedzie Ave.

Chicago, IL 60652

Kab. tel. 773-471-3300

Chirurgai

Dr. PETRAS V. KISIELIUS

Inkstų, pūslės, prostatos

gydymas bei chirurgija

Center for Health

1200 S. York, Elmhurst, IL 60126

630-941-2609

MARGUTIS II LIETUVIŲ RADIOJŲ LAIDOS

Per WCEV radijo stotį 1450 AM banga
kiekvieną vakarą nuo 8 val. v. iki 8:45 val. v.
klauskite seniausios Amerikoje
lietuviškos radijo laidos

Tel. 773-476-2242

**AMERIKOS LIETUVIŲ RADIOJŲ LAIDAS GALITE GIRDĖTI
INTERNETU www.wcev1450.com**

SKELBIMAI • SKELBIMAI • SKELBIMAI

STASYS CONSTRUCTION

Stalio darbai, rūsių, vonių ir virtuvų įrengimas; priestatai; keramikos plytelės; „sidings“, „soffits“, „decks“, „gutters“, plokšti ir „shingle“ stogai; cementas, dažymas. Turiu darbo draudimą.
S. Benetis, tel. 630-241-1912

PASLAUGOS

Senelių namai Los Angeles, CA,
laukia gyventojų. Garantuojame draugišką aplinką, skanų maistą, gerą priežiūrą, nuostabų klimatą. Leidimas: 197605898. Tel: (323) 353-2140, fax: (323) 931-4576, Jūratė Ezerskienė.

IŠNUOMOJA

Išnuomojamas gražus 4 kamb. butas su baldais. Kedzie ir 66 pl. Naujesniame name. Tel. 708-656-6599

Labai pigiai išnuomojamas 4 kamb. butas Cicero miestelyje. Tel. 708-656-6599

IEŠKO DARBO

* **Moteris** ieško vaikų ar pagyvenusių žmonių priežiūros darbo su gyvenimu. Legalūs dokumentai, patirtis, rekomendacijos, vairuoja. Gali išleisti atostogų. Tel. 312-714-7940.

* **Vyras** ieško pagyvenusių žmonių priežiūros darbo. Vairuoja, geros rekomendacijos, anglų kalba. Tel. 773-344-8829.

* **Moteris** ieško pagyvenusių žmonių priežiūros darbo. Anglų kalba, nevairuoja, patirtis, rekomendacijos. Tel. 773-954-5223.

* **Vyras**, turintis ilgametę patirtį, ieško darbo su gyvenimu septynių dienų per savaitę. Tel. 708-543-7984.

* **Vyras su žmona**, gyvenantys Des Plaines rajone, ieško (perka) darbo kartu šiame ar aplinkiniuose rajonuose. Vairuoja. Tel. 847-471-9370.

* **Moteris**, turinti medicininį išsilavinimą, vairuojanti, gali padėti pagyvenusiems žmonėms pagaminti maistą, pabendrauti, Marquette Park, Brighton Park ir aplinkiniuose rajonuose. Tel. 773-387-7232.

* **Moteris** ieško darbo su grįžimu namo arba pakeitimo. Siūlyti įvairius variantus. Tel. 708-691-1906.

* **Moteris** ieško žmonių slaugymo darbo. Gali pakeisti arba išleisti atostogų. Tel. 312-492-8795.

* **Moteris** ieško pagyvenusių žmonių priežiūros darbo arba valymo darbo. Tel. 630-863-1168.

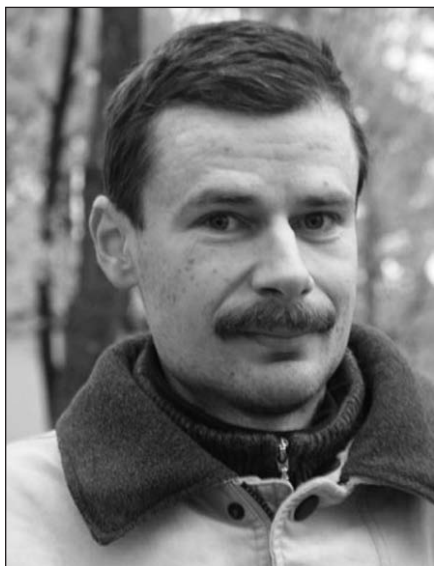
* **Šeima** ieško pagyvenusių žmonių priežiūros darbo. Anglų kalba, automobilis, rekomendacijos, patirtis. Tel. 773-954-5223 arba 773-344-8829.

Skelbimų skyriaus tel. 1-773-585-9500

Senosios periodinės spaudos paroda Šiauliuose

PETRAS DUMBLIAUSKAS

2008 m. Šiaulių apskrities Povilo Višinskio viešojoje bibliotekoje veikė paroda „Senoji Lietuvos periodinė spauda“ iš kolekcininkų Vidmanto Staniulio ir Šarūno Šimkevičiaus rinkinių. Paroda skirta dešimtiesiems Povilo Višinskio skaitymams. Joje buvo eksponuojama per 280 vnt. spaudos draudimo laikotarpio ir vėlesnių metų periodinių leidinių lietuvių, rusų, lenkų, baltarusių, vokiečių, jidiš kalbomis. Tai jau ne pirma bendra minėtų bibliofilų paroda. 2004 metais, minint spaudos atgavimo šimtmečio jubiliejų, Vidmantas Staniulis ir Šarūnas Šimkevičius surengė senųjų kalendorių parodą. Ta proga buvo išleistas ir laikraščio „Dzūkijos bibliofilas“ antrasis numeris. Apie bibliofilo Vidmanto Staniulio kolekcijas spaudoje rašyta jau ne kartą. Ne mažiau kartų rašyta ir apie jo surengtas parodas. Daugumas didelių kolekcijų savininkų Lietuvoje nelinkę rodyti savo rinkinių parodose ar net ir apskritai vengia viešumos bei spaudos dėmesio. Galima juos pilnai pateisinti, atsižvelgiant į Lietuvos įstatymų bazę, praktiškai nedaug pasikeitusią nuo Raudonojo teroro laikų pradžios 1917 metais. Daugumai kolekcininkų vis dar gresia įvairiapusis sunaikinimas, ypač militarinė rinkinių savininkams. Tačiau bibliofilas Vidmantas Staniulis tikrai ne iš tų kolekcininkų, kurie vengtų viešumos. Pradėjo jis rinkti prieš keliasdešimt metų, dar tarybiniais laikais. Turbūt dabar jau ne visi įsivaizduoja, kad tuo metu bibliofilija buvo pati pavojingiausia kolekcionavimo rūšis. Sovietiniam režimui didelę grėsmę kelė informacija, išspausdinta 1918 – 1944 metais, daugumas tokių leidinių buvo arba sunaikinti, arba atsiguldavo bibliotekų spėfondų bibliotekose. Todėl žmonės, rinkę senas knygas sovietiniam režimui nepatikdavę. Tačiau tokių tais laikais atsisardavo. Kartu tas laikmetis buvo ir Lietuvos bibliofilijos aukso amžius, praėjęs tikrai negrįžtamai. Tada buvo aukšto lygio bibliofilų, kurie mokėjo vertinti gerą ir retą knygą. Vidmantas Staniulis vienas tokių, galima drąsiai sakyti – mohikanų. Nes šiais laikais tokio aukšto lygio bibliofilų jau nebeatsiranda. Galima išskirti keletą pagrindinių Vidmanto bibliofilinio rinkinio kryptų. Viena tokių būtų senoji raštija. Tai ir inkunabulų – pačių seniausių XV amžiaus knygų kolekcija – pagal dydį trečioji Lietuvoje. Turtinga ir jo XVI–XVII amžių leidinių kolekcija. Jo autografų rinkinį sudaro įvairių įžymybių – karalių, garsių rašytojų, politikų pasirašytos knygos ir dokumentai. Vidmantui labai brangios ir įdomios senųjų kalendorių ir vadovėlių kolekcijos. Bibliofilas prisidėjo ir prie XVII knygos mėgėjų draugijos atkūrimo. Tačiau didžiausias Vidmanto indėlis į bibliofilijos istoriją yra net ne jo didelės kolekcijos ar gausios parodos ir veikla draugijoje. Svarbiausias jo indėlis yra visai kas kita. Kartą vienas garsus rusų antikvaras ir kolekcininkas buvo paklaustas, kokias kolekcijas jis dabar kuria. O anas ir atsakė – aš dabar kuriu ne kolekcijas, bet kolekcininkus. Tą patį galima pritaikyti ir Vidmantui Staniuliui. Jis supranta, kaip svarbu kurti bibliofilus. Todėl jo didžiausias indėlis

Vienas parodos organizatorių kolekcininkas Šarūnas Šimkevičius.

yra puikaus knygyno sukūrimas. Tokio knygyno niekam dar nepavyko sukurti Lietuvos bibliofilijos istorijoje. Daugumas bibliofilų puikiai prisimena ir legendinį Kauno antikvariatą, dabar, deja, jau neegzistuojantį. Tačiau, kad ir kokius gerus prisiminimus, susijusius su ilgai egzistavusiu anuo antikvariatu puoselėtume, turime pripažinti, kad Vidmantas sugebėjo jį pralenkti. Vienas bibliofilas kartą pareiškė, kad verta pirkti tokiam knygynui jau vien dėl to, kad toks knygynas yra ir kad jis egzistuoja. Galėčiau net pasirašyti po tokia mintimi. Ateityje pakeist ir pralenkt Vidmanto knygyną jau niekam nepavyks.

Na, o Šarūnas Šimkevičius 2008 metais surengė jau trečią savo periodinės spaudos kolekcijos parodą. Reikia pasidžiaugti, kad po truputį plečiasi jo parodų geografija. Ši kartą su jo kolekcija galėjo susipažinti Šiaulių miesto visuomenė. Šiaulių krašto periodinė spauda užima gan svarbią vietą jo senosios periodinės spaudos kolekcijoje. Turbūt ne visi žino, kad tarpukariu Šiauliai buvo svarbus periodinės spaudos leidybos centras. Čia ėjo svarbiausias kraštotyros žurnalas „Gimtasai kraštas“ (1934 – 1943). Jame paskelbta medžiaga dar neprarado savo vertės ir dabar. Tai liudija ir toks faktas, kad šiais laikais net buvo išleistas atskiras leidinys, skirtas „Gimtajam kraštui“. 1996 metais etnografas Vacys Milius paskelbė „Gimtojo krašto (1934 – 1943) bibliografiją“. Gal neatsitiktinai pirmasis „Gimtasai kraštas“ numeris buvo vienas pirmųjų Š. Šimkevičiaus periodinės spaudos rinkinio eksponatų, išsigytas 1983 metais. Pilno jo komplekto Šarūnui dar kol kas nepavyko surinkti, bet tas gal bus padaryta ateityje. 1992 metais šis žurnalas buvo atkurtas, tik kiek kitokiu pavadinimu – „Mūsų kraštas“. Tačiau dabar ano tarpukarinio leidinio atitikmuo ir tradicijų sekėjas yra visai kitas leidinys – tai „Liaudies kultūra“. Beje, tarpukariu tai nebuvo vienintelis kraštotyros leidinys Šiauliuose. Dar ėjo „Šiaulių metraštis“.

Prieškario Lietuvoje žinomas buvo ir Šiauliuose ėjęs žurnalas „Kultūra“ (1923 – 1941). Paskutiniaisiais metais jis buvo leidžiamas Kaune. Tai buvo vienas nedaugelio lietuviškų žurnalų, kurio leidybos nesustabdė 1940 metų okupacija. „Kultūra“ turėjo dar savo priedą „Daigus“. 1991 metais „Kultūros“ žurnalą bandyta atkurti, bet jau Vilniuje ir kaip „Laisvosios minties“ priedą. Beje, ši

atgimusi „Kultūra“ irgi šiais metais pabuvojo bibliofilo parodoje, tik kitose – skirtoje sąjūdžio spaudos dvidešimtmečiui. Šarūno sąjūdžio periodikos kolekcija gali pasigirti ir daugeliu kitų Šiaulių krašto laikraščių. Tačiau Šiauliuose vykusiame parodoje Šarūnas eksponavo vien senuosius leidinius. Nepavykusių bandymų leisti Šiauliuose laikraštį būta dar caro laikais, bet ankstyviausias periodinis leidinys Šiauliuose – tai „Sietynas“, pasirodęs 1919 metais.

Labai įdomus faktas, kad pirmasis Šiaulių miesto dienraštis buvo žydų „Zait“, leistas 1924 metais. 1933 metais Kaune leidžiamas „Šiaurės ekspresas“ išvedė Šiaulių kronikos puslapį ir pasivadino „Šiaulių ekspresu“. 1935 metais trumpam pasirodė ir dienraštis „Šiaulių aidas“. Kaip matome, dienraščiai mieste ilgai neišsilaikė. Palyginimui – to meto Alytus apie dienraštį svajoti dar negalėjo. Tiesa, vienas Šiaulių laikraštis siejasi su Dzūkija. Tai „Mūsų kraštas“ kuris 1935 ėjo trimis skirtingomis laidomis: Šiaulių ir Žemaičių, Aukštaičių, Suvalkiečių ir Dzūkų.

Apie Šiaulių leidybinio centro svarbą liudija ir faktas, kad miesto spaustuvėse buvo spausdinama visa eilė kitur ėjusių leidinių. Parodai atrinkti 5 tokie leidiniai: „Kregždutė“ (Kėdainiai), „Mokykla ir gyvenimas“ (Kaunas), „Mūsų kraštas“ (Panevėžys), „Studentų balsas“ (Kaunas), „Šiaurės žvaigždė“ (Radviliškis), „Žagarės aidas“, „Žagarės balselis“, „Žemaičių balsas“ (Tauragė). Be, abejo tokių kituose miestuose ėjusių, bet Šiauliuose spausdintų laikraščių būta ir daugiau. Pasižiūrėjus į jų geografiją, akivaizdu, kad ji buvo plati, apimanti net ir Kauną. Be jau anksčiau minėtų vietovių, Šiauliuose spausdinti dar Telšių ir Biržų laikraščiai.

Mieste ėjo visa eilė legalių komunistinių laikraščių: „Darbininkų atstovas“, „Darbininkų vienybė“, „Kova“, „Mūsų vėliava“, „Jaunas darbininkas“, „Darbininkų žodis“, „Darbininkų laikraštis“, „Pramonės darbininkas“, „Darbininkų žinios“, „Pa-

galbos žodis“ ir kt.

Šiaulių periodikos įvairovę liudija ir tai, kad buvo leidžiama nemažai humoro leidinių: „Šaipokas“, „Balandis“, „Krizė“, „Klumpės“, „Šakar – Makar“ ir kt. Jei kam įdomu, Šiaulių humoro leidiniai turėjo savo skaitytojų ir Dzūkijoje – bibliofilas Petras Dumbliuskas prenumeravo „Šaipoką“ ir kt.

Neužmirškime ir fakto, kad dalis Šiaulių miesto periodinių leidinių vėliau tapo savo sričių visos Lietuvos organais. Savivaldybių organas „Sietynas“ vėliau perdavė savo misiją Kauno „Talkai“ ir „Savivaldybei“. „Mokykla ir gyvenimas“ buvo iškelta į Kauną ir tapo visos Lietuvos mokytojų profsąjungų leidiniu. Tokio pat likimo sulaukė ir Šiaulių „Skautų aidas“.

Šiaulių miesto periodikos gausa ir įvairovė tikrai buvo. Čia ėjo teatro („Mėgėjų teatras“, „Menas“), literatūros („Taškas“), religinių („Dabarties klausimai“), siuvėjų („Siuvėjų patarėjas“) ir kitokių pakraipų leidinių.

Neaplenkė Šiaulių miesto nepaspaudusi ir cenzūros ranka: 1927 – 1928 metais „Šiaulių naujienos“ išėjo trisdešimčia skirtingų pavadinimų.

Jei Šarūnas Šimkevičius parodoje daugiausia pristatė Šiaulių krašto spaudos istoriją, tai Vidmantas Staniulis neužmiršo Lietuvos periodikos istorijos, demonstruodamas, kokiame kontekste buvo Šiauliai. Vidmantas supažindino lankytojus su Spaudos draudimo (1864–1904) metų leidiniais, nuo spaudos atgavimo iki 1918 m. išėjusiais leidiniais, retesniais tarpukario (1918–1941) metų leidiniais ir Antrojo pasaulinio karo metų spauda.

Sudaryta šios parodos bibliografijos rodyklė, kurioje užregistruota 260 vnt. spaudinių. Rengiant bibliografijos rodyklę talkininkavo Šiaulių universiteto Humanitarinio fakulteto studentė Alina Žilinaitė. Ji suregistravo leidinius, kompiuteriu rinko tekstą. Rodyklę redagavo P. Višinskio viešosios bibliotekos Kraštotyros skyriaus vedėja Danutė Darbutienė. Konsultavo vilnietė istorijos magistrė Lina Kulikauskienė.

Konferencija „Lietuvių išeivijos spauda: istorija ir dabartis“

Lietuvių išeivijos institutas 2009 m. kovo 19–20 d. (ketvirtadienis ir penktadienis) maloniai kviečia mokslininkus ir tyrėjus dalyvauti mokslinėje konferencijoje „Lietuvių išeivijos spauda: istorija ir dabartis“.

Konferencija, artėjant „Draugo“ laikraščio 100-ųjų metinių šventei, skiriama gausios lietuvių išeivijos spaudos pristatymui, aptarimui bei spaudos turinio analizei.

Konferencijos tikslas: imtis išsamesnių lietuvių išeivijos spaudos tyrimų atskleidžiant vieną svarbiausių XX a. lietuvių išeivių veikimo lauką emigracijoje. Konferencijoje siūloma dalyvauti rengiant pranešimus tokiomis temomis:

*Pirmieji lietuvių spaudiniai emigracijoje

*„Draugo“ dienraščio praeitis ir ateities perspektyvos

*Lietuvių išeivijos spauda „šaltojo karo“ laikotarpiu

*Iššūkių lietuvių išeivijos spaudai po 1990 m.

*Išeivijos spauda ir emigrantų kartų kaitos procesas

*Ideologinė spauda: konfliktas ar diskusija?

Pranešimų pavadinimų ir santaraukų (iki 500 spaudos ženklų) laukiame iki 2009 m. vasario 6 d.

Renginio metu skaitytų pranešimų pagrindu parengti straipsniai bus spausdinami akademiniam žurnale „Oikos“. Šis žurnalas recenzuojamas ir talpinamas tarptautinėse EBSCO publishing duomenų bazėse <http://www.epnet.com/>

Konferencijos organizacinis komitetas: pirmininkas: dr. Giedrius Janauskas; nariai: dr. Daiva K. Kuzmickaitė, doc. dr. Dalia Kuizienė, Mykolas Drunga, dr. Ilona Bučinskytė, dr. Daiva Dapkutė.

Informaciją teikia Giedrius Janauskas tel.: +370 37 327839 arba el. paštu: g.janauskas@hmf.vdu.lt

Lietuvių išeivijos instituto info

MAŽOJI LIETUVA

Atkelta iš 8 psl. Pasak pranešėjo, Lietuva privalo pasirūpinti savo piliečiais, gyvenančiais Karaliaučiaus krašte. Taip pat jis užsiminė apie Lietuvos konsulatų darbą, kalbėjo apie šiame krašte įgytą asmeninę patirtį. Buvo įdomu žiūrėti dvidešimties metų filmuotą medžiagą apie lietuvišką veiklą Karaliaučiaus krašte.

Savo pranešimą bendruomenės pirmininkas baigė optimistine gaida: pažadėjo administruoti viešosios įstaigos Karaliaučiaus LB veiklą ir pagal išgales padėti spręsti iškilusias problemas. Taip pat S. Šamborskis priminė, kad šiemet sukako 210 m. nuo Eduardo Gizevijaus, pirmojo lietuvių etnografinės ikonografijos kūrėjo mirties. Tai žymus Mažosios Lietuvos tautosakos, archeologinės ir etnografinės medžiagos rinkėjas ir skelbėjas, baigęs Karaliaučiaus universitetą, mokytojavęs Tilžės gimnazijoje, vienas literatūros draugijos steigėjų.

Pagerbiama Stalupėnų meno savi-veikos ansamblio vadovė Aldona Strojėva.

Bendruomenės pirmininkas pasveikino Karaliaučiaus Šv. Šeimynos parapijos kleboną kunigą Anuprą Gauronskį, kuris jau du dešimtmečius kunigauja Karaliaučiuje. Klebonas padėkojo už pakvietimą, linkėjo išlikti lietuviams, būti tvirtais, saugoti iškeliausių į Amžinybę atminimą, lietuviškas tradicijas, didžiūotis, kad esame lietuviams.

Karaliaučiaus I. Kanto universiteto dėstytoja Violeta Lopatienė pasidžiaugė, kad jų universitete ateinančiais mokslo metais lietuvių kalbą studijuos 8 studentai. Aleksandras Bosas, Kauno rajono Tarybos narys, verslo atstovas, dešimt metų dirbęs Kaliningrado srityje, pasi-

džiaugė, kad surengta tokia konferencija, kad yra tokių entuziastų kaip S. Šamborskis, suburiančių lietuvius ir ir puoselėjančių lietuvių.

Apie Mažosios Lietuvos kultūros veikėją, tautosakos rinkėją ir leidėją, leksikografą, spaudos darbuotoją gimusį Kraupiško apylinkėje kalbėjo šių eilučių autorė, dirbanti Kraupiško vidurinėje mokykloje. Lapkričio mėnesį sukako 160 metų nuo jo gimimo. V. Kalvaitis išleido 6 savo rinktas ir užrašytas knygas, yra laikomas lietuviško atviruko pirm-taku. Mokyklos kraštotyros muziejuje surinkta medžiaga apie šį tautosakininką, paminimas jo gimtadienis.

Konferencijoje buvo pristatyta Karaliaučiaus 48-os vidurinės mokyklos poetės Rūtos Daujotaitės-Leonovos eilėraščių knyga „Minčių vainikas“. Visuomenės veikėja Daujotaitė-Leonova kilusi iš Pagėgių krašto. Knygą, kurią išleido viešoji įstaiga Karaliaučiaus krašto LB, gavo visi konferencijos dalyviai.

Už lietuvių puoselėjimą Karaliaučiaus krašte Padėkos raštais buvo apdovanoti mokytojai, lietuviškų draugijų atstovai, veiklos veteranai.

Lietuvių veiklos 20-mečio proga surengtas didelis koncertas, kuriame dalyvavo moterų ansamblis „Gabija“, „Penki vaikai“, Stalupėnų (Nesterovo) lietuvių draugijos ansamblis „Žiedas“, Ragainės (Nemano) ansamblis „Raganita“, Kauno folkloro klubas „Liktuzė“, Vilniaus Dainų klubas „Raskila“, Kybartų centro vokalinis ansamblis „Akimirka“, Pagėgių kultūros centro folkloro ansamblis „Kamana“, Šilgalių skudutininkų ansamblis. Svetainėje „Senoji giria“ surengta nuotaikinga vakaronė.

Lapkričio 30 d. dalyvavome Šv. Mišiose Pagėgių Šv. Kryžiaus katalikų bažnyčioje, šventėje parke, kur meras pasodino ažuoliuką prie paminklo, skirto Mažosios Lietuvos prisijungimui prie Didžiosios Lietuvos, karo žygio dainų varžytuvėse „Marš marš, kareivėli“. Tai buvo didelė, graži šventė. Daug šiltų padėkos žodžių išsakyta bendruomenės pirmininkui Sigitui. Lietuviai, gyvenantys Karaliaučiaus krašte, ten dirbantys mokytojai puoselėja tautos dvasines vertybes, moko senos skambios lietuvių kalbos, kad lietuviškumo sėkla bujotų Karaliaučiaus žemėje. Su krašto lietuviams, kurie „visados tolimi, bet niekadoms svetimi, mes lyg paukščiai visad susisauksim“ (J. Jakštas)

Dainuoja „Gabija“.

A † A GRAŽUTĖ ŠLAPELYTĖ SIRUTIENĖ

Mirė 2009 m. sausio 5 d. Santa Monica, CA, sulaukusi garbaus 99 metų amžiaus.

Amerikoje lūdi: Šlapelių šeimos Milda Graužinytė, Regina Graužinytė-Solomon ir Rasa Šlapelytė-Dilger su šeimomis, velionės a. a. vyro Aloyzo giminaitis Antanas Dundzila su sūnumis, Lietuvoje giminaitė Alma Gudonytė ir Aloyzo Siručio giminaičiai.

Velionė buvo uoli lietuviškųjų reikalų puoselėtoja bei rėmėja, po Nepriklausomybės atstatymo Vilniuje įsteigusi savo tėvų vardo muziejų.

Atsiveikinus Santa Monica mieste, palaikai bus laidojami Vilniuje, Rasų kapinėse.

Laidotuvėmis Santa Monica mieste rūpinasi Gates Kingsley direktoriai, tel. 310-395-9988.

Vilniuje – M. ir J. Šlapelių vardo namas-muziejus, tel. 2-61-07-71.

Liūdintys artimieji

A † A JONUI ŠIAUČIŪNUI

mirus, gilią užuojautą reiškiamo jo žmonai STASEI, sūnui dr. ŠARŪNUI su šeima, dukroms INAI, GINTAREI ir BIRUTEI su šeimomis, marčiai MARY su šeima ir giminėms Lietuvoje.

Liūdinti Dirdų šeima

Įdomybės

Parengė **Eugenius Gerulis**

Kas gilesnis – Baltija ar Michigan?

Michigan ežeras yra gilesnis už Baltijos jūrą! Jis yra maždaug 100 metrų gilumo, o Baltija – 60 metrų gilumo, bet dugne keliose vietose turi „duobių“, kurių gilumas yra net 469 metrai!

Michigan ilgis 510 km, plotis – 130 km.

Baltijos ilgis – 1,800 km, plotis – 100 km.

Kaip matome, Baltija yra daug didesnė už Michigan.

Šis ežeras tiekia Čikagos miesto gyventojams geriamąjį vandenį.

Čia 1957 metais buvo pastatytas ilgiausias pasaulyje tiltas: 2 km 63 m.

Šios apžvalgėlės proga prisiminkime Michigan valstijos istoriją.

Šioje indėnų teritorijoje, kuri laikui bėgant gavo Michigan vardą, 1641 metais ėmė kurtis prancūzai. Jie čia taikingai dirbo misionieriais ir iš indėnų supirkinėdavo žvėrių kailius. 1701 metais prancūzai čia įkūrė Detroit miestą.

Dėl šios teritorijos 1754–1763 metų kare prancūzus išstūmė britai.

Paryžiaus taikos sutartimi 1783 m. Michigan valstija atiteko JAV ir nuo 1837 m. Michigan gavo valstijos teises.

Įvairūs klausimai

– Kur Lietuvoje yra ilgiausias lieptas?

– Lietuvoje ilgiausias yra 525 metrų lieptas virš Biržų ežero rytuose.

– Kas buvo Biržų-Dubingių Radvilų šakos pradininkas?

– Pradininkas buvo Jurgis Radvila; jo dukra gražuolė Barbora Radvilaitė tapo Lietuvos-Lenkijos karalienė.

– Kur bajorai gali užsisakyti

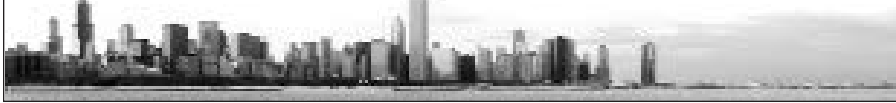
savo bajorišką spalvotą metalinį herbą?

– P. Urbanavičienės „Praktika“, Muziejaus g. 29, 5611 Telšiai, Lithuania

– Kodėl visatos erdvės yra tamsios ir šaltos, nors jos yra pilnos saulės šviesių ir karštų spindulių?

– Saulės spinduliai savo šviesa ir karščiu apsireiškia tik tada, kai pasiekia objektą. Tai nuostabi gamtos apraiška.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

◆**Sausio 9 d., penktadienį, 5:30** val. p. p. Čikagos kultūros centre (78 E. Washington St., Chicago) įvyks susitikimas ir pokalbis su menininkėmis iš Lietuvos grafikėmis Egle Vertelkaite ir Birute Zokaityte, kurių paroda „Two Lithuanian Printmakers“ centre atidaryta sausio 3 d. Paroda surengta Čiurlionio galerijos pasiūlymu padedant LR generaliniam konsulatui Čikagoje ir Čikagos miesto kultūros reikalų departamentui. Renginys skirtas Lietuvos vardo tūkstantmečiui pažymėti.

◆**Sausio 10 d., šeštadienį, 6 val. v.** meno mylėtojus kviečiame į Čiurlionio galerijoje Jaunimo centre rengiamą parodos atidarymą – muzikos vakarą „Taškas, kablelis, daugtaškis...“, kuriame dalyvaus grafikės iš Lietuvos Eglė Vertelkaitė, Birutė Zokaitytė ir kompozitorius Marius Salynas. Atvykę galėsite ne tik pamatyti grafiškų parodą, bet ir sudalyvauti B. Zokaitytės ir kompozitoriaus M. Salyno muzikiniame videoprojekte. Renginys skirtas Lietuvos vardo tūkstantmečiui pažymėti.

◆**Sausio 11 d., sekmadienį 12 val.** p. p. moterų klubas „Alatėja“ kviečia į Čiurlionio galeriją Jaunimo centre. Popietėje dalyvaus psichologė Laima Zavistasauskas ir viešnia iš Lietuvos, kuri papasakos apie jaunų moterų ir merginų sugrįžimą į gyvenimą iš prostitucijos rato. „Alatėjos“ moterys jus pavaišins, papasakos apie savo veiklą. Savo dalyvavimu pradžiuoginsite jas, o 10 dol. auka prisidės prie šio moterų klubo ruošiamų projektų. Taip bus gera proga apžiūrėti grafiškų E. Vertelkaitės ir B. Zokaitytės darbų parodą „Taškas, kablelis, daugtaškis...“. Jeigu neturite kur palikti vaikų – prašome atsivesti kartu. Daugiau informacijos apie mus tinklalapyje: www.alateja.us arba tel.: 708-205-8742. Iki susitikimo popietėje!

◆**2009 metų sausio 16 d., penktadienį, 7 val. v.** Balzeko lietuvių kultūros muziejuje, 6500 S. Pulaski Rd., Chicago, IL 60629 atidaroma lietuvių kilmės menininko iš Arizona Keith Stanton šiuolaikinės fotografijos paroda „Laisvė nuo darbo“ („Exemption from Occupation“). Ši paroda

tęsia lietuvių kilmės menininkų pristatymą, skirtą Lietuvos Tūkstantmečio paminėjimui ir „Vilniaus – Europos Kultūros sostinės 2009“ metams. Paroda veiks iki vasario 20 d. Muziejus veikia kasdien nuo 10 val. r. iki 4 val. p. p. Telefonas pasiteiravimui: 773-582-6500.

◆**Vilniaus styginių kvarteto ir pianisto Dainiaus Vaičekonio koncertas** vyks šeštadienį, 2009 m. sausio 24 d., 6 val. v. Lietuvių dailės muziejuje, Pasaulio lietuvių centre, Lemonte. Visus maloniai kviečia Lietuvos vaikų globos būrelis „Saulutė“.

◆**Kiekvieną sekmadienį Jaunimo centro kavinėje** nuo 11:30 val. r. galite pasivaikinti skaniais „Kuni-gaikščio užkeigos“ pietumis.

IŠ ARTI IR TOLI ...

◆**JAV LB taryba kviečia Jus** kandidatuoti į PLB XIII Seimą. Visi kandidatai turi užpildyti prisistatymo anketą, kurią rasite JAV LB tinklalapyje (www.javlb.org), ir atsiųsti JAV LB XVIII tarybos prezidiumo pirmininkei Danguolei Navickienei, 3020 Adirondack Ct., Westlake Village, CA 91362 (el. paštas: navickas@roadrunner.com) arba Tarybos prezidiumo sekretoriui Jurgiui Jogai, 27084 Alabastro Dr., Valencia, CA 91354, (el. paštas: fjoga@aol.com) iki 2009 m. sausio 20 d. Kandidatams reikia surinkti 10 juos remiančių JAV LB narių parašų.

◆**JAV Lietuvių jaunimo sąjungos (LJS) valdyba kviečia** 16–35 metų amžiaus jaunimą dalyvauti 2009 metų suvažiavime, kuris vyks Philadelphia, Pennsylvania sausio 16–19 dienomis. Suvažiavime bus svarstoma ateinančio XIII Kongreso programa ir atstovų pareigos. Programoje: sausio 16 d. – atvykimas ir susipažinimo vakaras; sausio 17 d. – posėdis, pranešimai, diskusijos; sausio 18 d. – turistinė programa; sausio 19 d. – išvykimas. Užsisakę viešbutį „Sheraton Society Hill“ tel.: 1-800-325-3535 iki 2009 m. sausio 7 d. ir pasakę, kad priklausote Lithuanian-American Youth Association, gausite nuolaidą. Daugiau informacijos – Auksė Grigaliūnaitė el. paštas: auksyte@gmail.com.

Org. „Vaiko vartai į mokslą“ valdybos narė projektų Lietuvoje koordinatore Rita Vencloviėnė džiaugiasi Čikagos apylinkėje gyvenančios Irenos Bukaveckienės megestiniais. Ritonės Rudaitienės nuotrauka

Organizacija „Vaiko vartai į mokslą“ tęsia savo gerus darbus

Organizacijos „Vaiko vartai į mokslą“ nariai ir rėmėjai įvairiai prisideda prie šios organizacijos veiklos – vieni finansine parama, kiti savo darbu ir pastangomis, dar kiti mokslo ir užimtumo priemonių aukomis. O darbščios talentingos megestės megestamos įvairių spalvų megestinius, kepures, šalikus bei kitus žiemą reikalingus megestinius.

Žemaičių Kalvarijos koordinatore Jolantos Virbickienės rašyto laiško ištrauka gražiai parodo, kad remiami centrai įvertina organizacijos pastangas ir tuo pačiu informuoja, kad ir per šventes, centrus lankančiams socialiai remtinų šeimų vaikams pateikiamos gyvenimo pamokos – dalintis su kitais: „...Skubu Jums padėkoti už mus pasiekusius sveikinimus ir dovanas. Taip gera buvo rasti rankomis megesttų megesttų, kepurėlių... Kiek tuose daiktuose šilumos. Net graudu darosi, kai matai, kad šitiek gerumo turi žmonės. Aukoja savo laiką, lėšas. Dėkui Jums visiems, besirūpinantiems mumis. Suprantu tik tai, jog gerasis Dievas mus labai myli, kad dovanuoja tokius draugus. Nežinau kaip šiais metais būčiau dovanas surinkusi, jei ne jūsų siuntiniai. Vaikų daug, o jie dar turi mažesnius broliukus ir sesutes. Ir jiems reikia nors ką paruošti, padovanoti...“

Kiek pasivaikinsite kai kurie mūsų

išėjome į senelių namus. Buvome patys prikepe kalėdinių meduolių, padarę dovanėlių, paruošę programą. Norėjosi pasidalinti gerumu, kurį taip dosniai gauname iš kitų. Gauname ir kaupiame savo širdelėse – tad kaip nepasidalinsi. Buvo smagu lankyti senelius. Vaikai grįždami džiaugėsi, jautė, kad geras darbas padarytas.“

Organizacijos tinklalapyje www.childgate.org galima rasti nuotraukų iš kitų remiamų centrų Lietuvoje veiklos. Nuo 2009 metų organizacija remia naują, dešimtąjį centrą „Saulės zuikučiai“ Druskininkuose.

Organizacija „Vaiko vartai į mokslą“ kviečia savo narius ir rėmėjus, gyvenančius Čikagoje ir jos apylinkėse, į du renginius ir vieną susirinkimą. Sekmadienį, **sausio 18 d.**, 9 val. r. Pasaulio lietuvių centro (PLC), Lemonte posėdžių kambaryje **narių susirinkimas**.

Sekmadienį, **sausio 25 d.**, 12:30 val. p. p. PLC didžiojoje salėje „**Dešimtmečio derliaus pietūs**“. Bilietus užsisakyti galite tel.: 630-243-9488 arba tel.: 630-202-9385 (Raminta Marchertienė).

Sekmadienį, **vasario 8 d.**, 12:30 val. p. p. PLC Bočių menėje vyks **kasmetinis organizacijos veiklos pranešimas** Čikagos ir apylinkių lietuvių visuomenei.

Ramunė Kubiliūtė

Pasitinkant Naujuosius 2009–uosius metus Vilniaus Katedros aikštėje garsiausias pasaulyje šviesų menininkas Gert Hof surengė aštuonių dalių 20 min. trukmės šviesų, fejerverkų ir muzikos spektaklį, specialiai sukurtą programos „Vilnius – Europos kultūros sostinė 2009“ atidarymui ir Lietuvos vardo tūkstantmečiui paminėti. Nepakartojamus meninius efektus sukūrė 60 gigantiškų didelės raiškos skirtingų spalvų prožektoriai, įspūdinga pirotechnika, neoninės šviesos bei kiti šiuolaikinės inžinerijos stebuklai.

Nuostabus fejerverkų spektaklis į Vilniaus centrą pritraukė apie 50,000 žiūrovų.

Dainiaus Tunkūno nuotr.

SKELBIMAI

Advokatas Jonas Gibaitis

30 metų darbo patirtis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. 773-776-8700
Toll free 24 hr. 888-776-6742
Darbo val. nuo 8:30 v.r. iki 5 v.p.p.
Šeštad. 8:30 v.r. iki 12:30 v.p.p.
www.johngibaitis.com
gibaitis@aol.com

Advokatas Vytenis Lietuvninkas

4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
Tel. 773-284-0100.
Tel. 630-257-0200, Lemont, IL

Advokatas GINTARAS P. ČEPĖNAS

6436 S. Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos pagal susitarimą

Advokatas DARIUS R. DIRMANTAS

Vairavimo ir Kriminalinių Teisų
Specialistas.
Raštinės Čikagoje ir Woodridge.
Tel. 877-Gynejas arba
877-496-3527
Valandos pagal susitarimą

www.draugas.org